

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Α' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 5

Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ✠ Ν. ΠΙΛΑΒΙΟΣ, ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1905

ΤΟ ΛΑΒΑΡΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Κύψωμεν εὐλαβῶς! Ἴδού τὸ ἱερόν Λάβαρον, τὸ ὁποῖον ἀνεπέτασαν αἱ ἐξωσιωμένοι τοῦ Γερμανοῦ Παλαιοῦ Πατρῶν χεῖρες, κηρύσσοντες τὴν κατὰ τοῦ Ἄπιστου κατακτητοῦ ἐξέγερσιν τῆς δεδουλωμένης Πατρίδος. Τὸ ἱερόν τῆς Λαύρας Λάβαρον, οἷον περιέσωσε, καθάρισασα καὶ συρράψασα καὶ ἀναστηλώσασα αὐτὸ εὐλαβῆς χεῖρ. Ἀπορρακωμένον ἀπὸ τοῦ Πανδαμάτορος Χρόνου τὴν ἐπιήρειαν ἐφνύλασσετο ἐντὸς ἀθλίου κιβωτίου, κατακειμένον ἐπὶ σαθρωμένης τραπέζης μετ' ἄλλων ρακῶν, δι' ὧν μακαρῶται μοναχοὶ τῆς Λαύρας ἐκαθάριζον τὰ μαγειρικὰ σκεύη των.

Ὅσα ἀνευλάβεια!

Καὶ σήμερον ἐναντι τῷ εἰσερχομένῳ εἰς τὸ περιόκομπον καὶ πολυτελὲς Μουσεῖον, ὅπερ διεσκευάσθη ὑλικῇ χορηγίᾳ καὶ προστάσει τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσης καὶ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, ὡς ἐπεσκευάσθη καὶ ἐσώθη ὁ ἱστορικὸς ναὸς τῆς Λαύρας, ἐν ᾧ ἐξεκολάφθη ἡ Ἱερά Ἐξέγερσις, ἐντὸς χρόνης θήκης ἤρηται ἡ Ἁγία Σημαιά καὶ πρὸ αὐτῆς στίλβουσι ἀργυρᾶ κηροπίγη καὶ πολύφωτα ῥίπτοντα τὴν κισυρίην ἀνταύγειάν των καὶ βελούδιον βαρύτεμον καὶ χρυσοπλεκτον παραπέτασμα τὸ ἀποκρύπτουν ἀπὸ βέβηλα βλέμματα.

Ἀφαιρεῖται ἡ χρυσοῦ πόρπη, ἡ βελουδίνη αὐλαία συμπτύσσεται

καὶ ὀπισθεν παχέως κρυστάλλου ἐπιφαίνεται ἡ γόησσα μορφή τοῦ Λαβάρου, σιγηλὴ καὶ ἐπιβάλλουσα.

Ὅμοιάζει πολὺν μὲ τὰ σημερινὰ τῆς ἐκκλησίας λάβαρα, ἀλλ' εἶναι τετράγωνον, χωρὶς γλώσσας, καταλήγει δὲ εἰς ἰθυσσανωτοὺς κροσσούς ἐπιμήκεις ἐκ πορφυρᾶς μετάξης, εἰς τὸ ἄκρον τῶν ὁποίων εἶναι ἀνὰ εἰς εὐμεγέθης μαργαρίτης.

Ἔχει μῆκος 1,20 μ. καὶ πλάτος 0,95 μ. Ἐπ' αὐτοῦ ἀπεικονίζεται ἡ εἰκὼν τῆς Κοιμήσεως τῆς

Θεοτόκου, εἰς μνήμην τῆς ὁποίας ἐτιμᾶτο καὶ ἡ παλαιὰ καὶ ἡ σημερινὴ Λαύρα, ἐπεξεργασμένη, μετὰ περισσῆς φιλοκαλίας καὶ ἐπιμελείας διὰ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ κεντήματος, μαργαριτῶν καὶ μετάξης ἐπὶ ἐδάφους δαμασκηνοῦ μεταξωτοῦ, βαθέος πορφυροῦ χρώματος, πιθανώτατα ὑπὸ χειρῶν Ἑλληνίδων τοῦ Βοσπόρου.

ΣΗΜ. Ἡ διάσωσις τοῦ θεῖου τῆς Πατρίδος Συμβόλου καὶ ἡ συρραφή του καὶ ἡ ἀναστήλωσις αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ περισυλλογὴ τῶν ἄλλων τιμαλφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς κειμηλίον καὶ ἡ διάσωσις καὶ διασκευὴ καὶ ἐπισκευὴ τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς Μονῆς καὶ τῶν ἐξαρτημάτων της, ὅλα αὐτὸς ὁ κολοσσὸς ὀφείλεται εἰς τὴν εὐλαβῆ ἀφοσίωσιν ἐπὶ μακρὸν χρόνον τοῦ ἀρχαιολόγου κ. Χρ. Ἡλιοπούλου. Ἐφ' ᾧ ἡ Μοῆ τῆς Λαύρας εὐγνωμονοῦσα διὰ ψηφίσματός της τὴν 23ῃν Μαΐου 1899 ἀνεκήρυξεν αὐτὸν Μέγαν Ἐνεργέτην αὐτῆς.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Α. Μ. ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ
ΚΑΙ Η Α. Β. Υ. Ο ΠΡΙΓΚΪΨ ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΝΕΓΡΑΦΗ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ ΤΗΣ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,,

ΜΙΑ ΔΡΑΞ ΓΙΓΑΝΤΩΝ

ΤΙ ΕΚΑΜΕ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΗΜΩΝ ΑΓΩΝΑ

ΟΙ ΨΑΡΙΑΝΟΙ

Ο μακρός ύπεν Άνεξαρτησίας αγών, θλιβερά γεγονότα καταλέξας μεταξύ των αελίδων του και προκαλέσας έκ τούτου μείζονα την έκ' αυτών του ιστοριοδιόφου προσοχήν, κατέδειξεν ότι παρ' όλην την ικανοποιητικήν έκτέλεσιν αυτού έκβραση, δέν ύπέρθεεν άμοιρος τοπικών έκίδων και άντιζηλιών, άδυνάτων νά προληφθώσι και ών τά άποτελέσματα σύσσωμον και έν ειλικρινεία τό μαχόμενον Έθνος έν τοίς ύστερείς έκδήγησεν. Και ταύτα μέν άποδεικτικά κακής προθέσεως ή κακεντρεχείς μίσους βεβαίως δέν θά ύπάγοισι, τεκηύριον δέ τούτου ή μετάπειτα θρήνος και ή βαθεία μεταμέλεια. Καταδεικνύουσι όμως μέχρη ποιόν έκείνη ό περί άρχής και έπικρατήσεως τυφλός αγών, ούτινος οι μη συμμετασζόντες ή μετριπαθέστερον και εύσυνειδητότερον έν αύτφ συναναμζχθέντες μοιραίως έγίνοντο τά θύματα.

Τοιούτον τί γεγονός, πλήροδν οδύνης την ψυχην του άναγνώστου, είναι τό έπισυμβάν έν έτει 1824 είς τον συνοικισμόν των Ψαριανών. Σπουδαίως ούτοι συντελέσαντες είς την έπιτυχί και νικήφρον τον κατά θάλασσαν αγώνος διεξαγογήν, επέπρωτο, τούτου μεσούντος, νά ίδωσι τό καταρβύρον αυτών άγρωίως τυρπολούμενον παρ ά των έπιδραμοσύων τουρκικών ορδών, άδυνατούντες τελεσφόρος κατ' αυτών νά άντεπεξέλθωσι. Η έλλιπειν έγκρίτου βοηθείας ήνάγκασεν αυτούς συντεταγμένοι να εγκαταλείψωσι την περιλήμενην αυτοίς έστία, άπ' ής ορυόμενοι έκτελέσαν τους τόλμηφους αυτούς κατά θάλασσαν άθλους.

Τά αίτια της καταστροφής ταύτης ένδέχεται νά ύπέρθεαν πολλά. Άποδοτέα όμως ταύτα προς τοίς άλλους και είς δυσμενείς τινας συγκυρίας και είς τό ύπερήφανον και άδούριον των κατοίκων της καταστροφείας νήσου. Οι άνδρες ούτοι χάριν της άπαρατήτου κοινής γαλήνης μετριπαθώς πάνν και λολογομένους περί της άρχής διαγωνισόμενοι, μετά συνέσεως δέ, έστιν ότι και άδιαφορίας, δεχόμενοι τας πανταχόθεν γηγυόμενας αυτούς παραγοήσεις ή άντιδράσεις, προσληθόμενοι είς τον Ίερον αυτών Άγώνα, έν εως τέλους μετά της αυτης τόλμης και δεξιότητος διεξήγαγον, έκείθησαν είς τό όριον της φιλοπατρίας, και ή μικρά και περσόφης αυτών νήσος, ό τετιμημένος και πολίστορ αυός βράχος, έκ' ου άλλεπάλληλα της τυραννίας τά κήματα έκθραύθησαν, προαχθείς και πάλιν αδάμαστος και τρομερός πρό πάσης έπιδρομής μικροσυλλοδείας ή άτομικών παθών, έγίνετο εστία πολυήμητου άλτρουσιμού, σζών ως έμβλημα την άρχην ότι ή μη πατάσσον υπό την δύναμιν των δυσχερών του Έθνους περιτάσσον την φωνήν του έγώ, καύσταται περίπτωσι των κοινών συμφερόντων προδότης. Άλλ' ό Τιτάνειος ούτός αγών έν οι πολυήμιονες της ηςράς νηίδος Γίγαντες ύπεν Άρετής και Έλευθερίας άνέλαβον, έμελλε μέχρη τέλους ν' άπολήξη προς ίδιον αυτών θλιβερόν και νά συνθλασθί υπό τό βάρος της νοσηράς άμμοσφάρας των άντιζηλιών της δημιουργηθείσης κατά την έποχήν εκείνην. Ψεφράδιου Σουλτάνου δάκτυλος έκ άτελεισίας άκρας άλογίστως, άποξείσας έν τοφ χάστω την πολυταθή νήσον, βαθύ ηνωίσε έκί της ίδιας έπικρατείας τραύμα, είς χειμάφρους ρεύσαντος του αίματος των έπιδραμοσύων ορδών του. Το παρ' αυτού θεωρηθέν έκί του χάστω ως στίγμα, μεγαλυνθέν μετά την ηρωικήν αυτού πτώσην, έκτετέθη ολόσσωμον έκί του έμβροντήτου άλλοθρήσου κολοσσού. Τά Ψαρά καταστράφησαν. Έλεφάληξεν όμως αυτοίς τό μόρφωμον την χάριν όπως ή έκείνην των έπιζών αυτών της συγχρόνου έποχής ήρώων συνταράξη ολόκληρον την έπιδραμοσύαν αυτοκρατοριάν και άναστειλή την έκί τά πρώτα πορείαν του έθνικού στόλου, σφίζονα ούτω έν βεβαίω και άναμφερήστω παρομοίω ή και χείρινος ολέθω, τας έπιλοΰσας του Άιγαίου ήφειδας.

Έγώησαν οι λεοντόθυμοι ψαριανοί έκί τη άπολέμει της προσφιλεστάτης αυτούς πατρίδος. Οι γόοι όμως οι άντιζησαντες έκί της ένοθανθείσης άκτής των γυναικών και των παιδών και ό όργος των ψυχροραγούντων, δέν ύπέρθεαν κραγιμά τρομόν ή φράτης ήτο ή έκδηλωσις της ψυχικής οδύνης έκί τη συνωσθήσει του άδυνάτου νά ύπερβάλωσι, ό έσμός αυός των όηξικελεύθων ναυτίλων, τους είς ήμυθείς έκείθεντας κλεινού παρελθόντες ήρώας. Το παρ' αυτών έκτελεσθέν έζγον έν τε τη συλλήψει και τοίς άποτελέσμασιν, ύπέρθε κολοσσώδην.

Τά Ψαρά καταστράφησαν. Καταστραφέντα έκί έμεγαλοφρησαν, εδάμψωσαν, παρδεδειγμάτσαν. Συνελδοθα ή επανάστατημένη Έλλάς, και κατιδοθα, ότι τά διεσπαρμένα αυτης τεκνα γνωρίζουσι νά άμύνωται, και τοι μηδεμάς τυχάνοντα παρ' όμοσηών έπικουρίας, σύσσωμοι έντονότερον και μετά μείζονος συνηζής έκτελήφθη του ύπεν Άνεξαρτησίας αυτης Άγώου.

Η σκληρά Ειμαρμένη καταστρέφουσα αυτά, έκτετέλει τό έαυτής έν τφ κόσμοφ καθήκον. Η άλαστορ αυτης χείρ τά άνέσκαφεν άλλ' ή Δόξα ή άρθιτος, ή τις έκ των σοφών και της τέφρας αυτών άνέθορε, περιπλανθείσα έκ' όλίγον ύπερθεν των μεγαλοφρησάντων όρειπίων, όπως έκ αυτών τό πρώτον λάβη τό χρίσμα και άντλήση τό κύρος αυτης, περιέπτη έκτα ύπερήφανος ύπεν τό Πανελληνιον άπαν, ούαίνουσα διά της έκί των περσόφων αυτης κομισθείσης πολυτήμου τέφρας τό ύπεν Άνεξαρτησίας μαχόμενον Έθνος, παρορηώσα αυτό, ένισζύουσα και καθαναΰουσα δι' αυτης τον μεστών περιπετειών Ίερον Άγώνα. Η Ειμαρμένη τά ήρώησεν. Άλλ' όπως σόση διά των όρειπίων αυτών τους άφονίζόμενους όμοσηνείς, Ύπέρθεαν τά Ψαρά είς χείρας αυτης ό βαρύς της Νεμεσσεος καταπέτης δι' ου, πλήσασα τον έπαχθί της τυραννίας ζυγόν, ήλευθήρωσε την Έλλάδα. Το άφρον του τιμοφού κατατέλτου, ή μικρά νησίς, εδην πατάσσασα και βαρείος τον γίγαντα τρώσσα, ήδύνατο νά περισώθη της τρομεράς ταύτης συρράξεως:

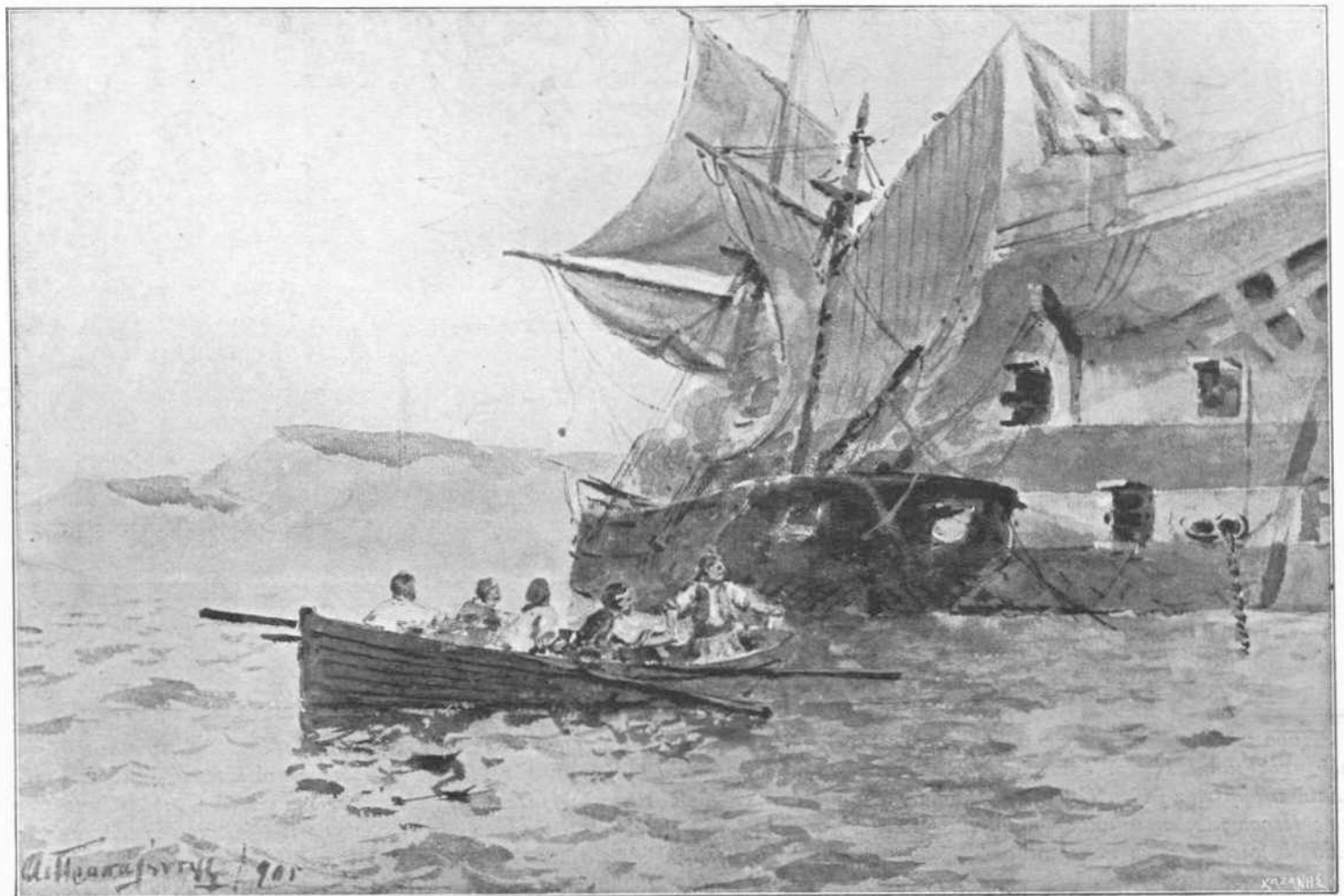
ΤΑ ΚΑΤΑΔΡΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΨΑΡΙΑΝΩΝ

Κηρυχθέντος του Ρωσο-Τουρκικού πολέμου, έν έτει 1769, ό ρώσικός στόλος έλθών είς τό Άιγαίον πέλαγος, έλλημενίσθη είς Ψαρά. Οι κάτοικοι ιδόντες αυτόν και άγνοούντες την θηνηκότητα των συγκροτούντων πλοίων, προς στιγμήν διηπόρουν, δτε έκελθόντες οι Ρώσοι είς την πόλιν έγνοστοποίησαν τον σκοπόν αυτών είς τους Ψαριανούς, λέγοντες ότι ή πόλεμος δυ άνέλαθον έκσέπει την καταστροφήν της Τουρκικής αυτοκρατορίας, και την άνόρθωσιν του Χριστιανισμού, ύπεκίνουν δ' αυτούς είς επανάστασιν κατά του Σουλτάνου. Οι Ψαριανοί όμως άπήνησαν ότι άδυνατούσιν, ύπομνήσαντες συγχρόνως την δεινήν θέσιν είς ήν εύρίσκοντο άπέναντι των Τούρκων.

Πρός έκπιτυχίαν του σκοπού αυτών, οι Ρώσοι έκήγαγον Κυριακήν τινα τους ίερείς των πλοίων είς την πόλιν, τελέσαντες πολυτελή ίερουργίαν είς τον ναόν της Μεταμορφώσεως, μετά ταύτην δέ οι ίερείς του στόλου συνδεσόμενοι ύπό των άξίωματικών και των πληρωμάτων, συνήλθον είς λιτανείαν παρά την θέσιν την καλουμένην της Ξείνης τά Χωράφια. Καίτοι έκθαμβοι οι Ψαριανοί δι' όσα προ αυτών έτελούντο και έλέγοντο, όμως δέν έπέθεοντο νά έξεγερθώσι κατά του Σουλτάνου, παρασζόντες τους αίτηθέντας πλοηγούς διά τά Ρώσικα πλοία άτινα άπήλθον.

Αναχωρήσαντες έκ Ψαρών οι Ρώσοι, συνήνησαν τον Τουρκικό στόλον ήγκυροβολημένον είς τό άπό Τσεσμέ μέχρη των Άγρωσών νήσων και έναυμάχησαν προς αυτόν. Οι έντός των Ρώσικών πλοίων εύρισκόμενοι Ψαριανοί, άλλ' ίδίως ό Γεώργιος Χατζηκυριάκος, όστις έχων πλοίον φορτωμένον με ζυλείαν οικόδομήσιμον, συνελήφθη ύπό του Ρώσικου Στόλου, ως έκής διηγοούντο τοίς μεταγενεστέροις τά της ναυμάχιας:

Ο Τουρκικός επ' άγκυρά και ή Ρώσικός ύπό τά ίστία εύρισκόμενος, κατήρξαντο του πυρός. Έκ συμπώσεως ή ναυαργίς του Ρώσικου στόλου ναυμαχούσα προς τό πλοίον του Καπετάν-πασά, έπλησίασεν έκί τοσούτου, όπως περιπλακείσων των κεραυμών αυτών, καθίστατο άδύνατος ή άπόσπασίς του ένός πλοίου άπό του έτέρου, ή δέ οθωμανική ναυαργίς πρώτη πυρπολήθησα, μετέδωκε τό πυρ και είς την ρώσικήν και ούτως άμρότερα των ήγχιτόρων τά πλοία κατέστησαν παρανάλωμα του πυρός. Ο Τουρκικός στόλος ιδών την καταστροφήν της ναυαργίδος του άπέκοψε τας άλύσσους των άγκυρών του και κατέφυγεν είς Τσεσμέ. Ο ρώσος ναύαρχος παραπλέον έζωθεν του όρμητηρίου του Τουρκικού στόλου συνεκάλεσεν είς συμβούλιον τους κυβερνήτας των σκαζών του στόλου όπως συσσερθώσι περί των ληπτέων μέτρων. Πλοίαρχός τις, Άγγλος, κυβερνήων Ρώσικην φρεγάταν, έγνωμοδότησεν ότι προς τελείαν του Τουρκικού στόλου καταστροφήν δειον νά κατασκευάσωσι πυρπολικόν τό όποιον έκπιτυχώς διευθυνόμενον νά ριφθί έκί του Τουρκικού στόλου ένφ ταυτοχρόνως ή Ρώσικός θά έπιληφθί έντόνου κατ' αυτου πυρός προς έκπιτευξιν συγχύσεως έκί του Τουρκικού στόλου, αυτός δέ μετά της ύπό την κυβέρνησιν του φρεγάτας άνελάμβανε νά κατασιγήσθι τό έν χερφ τηλεβολοστάσιον όπως είχον κατασκευάσει έκί της ζηράς Οθωμανοί προς άσφάλειαν του στόλου των. Η γνώμη του Άγγλου κυβερνήτου έγίνετο άποδεκτική, άπερασίθη δέ ή είς πυρπολικόν μετατροπή του πλοίου του Γεωργίου Χατζηκυριάκου. Άλλά πριν τουτο έκφορτωθί διά την μετατροπήν έπεράνη είς τό στενόν της Χίου, προς τας

Ο ΨΑΡΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗΣ ΠΥΡΠΟΛΩΝ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗΝ ΝΑΥΑΡΧΙΑΝ ΕΝ ΕΡΙΣΣΩ.
("Έγρον του Προσαλέντη, είδικώς διά την Είκονογραφήμενην γραφέν).

Άγνούσας, έτερον πλοίαριον όπερ άμέσως πέμψαντες οι Ρώσοι συνελαθον. Ην δέ τουτο Έλληνικόν έκ Θεσσαλομαχνησίας, έφωπλιμένον κατ' τας συνθήσεις του τόπου δι' ένός ίστω και άρτέμονος, τό όποιον οι Ρώσοι, άφέντες του Χατζηκυριάκου, μεσεκύσασαν είς πυρπολικόν. Μετά την έτοιμασίαν του πυρπολικού έκήτησαν έκ του στόλου πυρπολητάς, δέν εύρήθησαν όμως πκά δύο—ών ό είς άγγλος και ό έτερος Έλλην έκ Μικάνου—οίτινες και άνελαθον την έκτέλεσιν της έπιθέσεως βοηθούμενοι και παρ' του στόλου όστις μεζ των ημερών πνεύσαντος άνέμου έκπιτηδείου έκτετέθη διά σφοδρόν κανονιοβολισμόν κατά του έν Τσεσμέ Οθωμανικού στόλου, ούτινος τά σκάφη έστραμμένας προς την ζηράν τας πρώρας έχοντα έβαλλον κατ' άρχάς διά των πρυμναίων αυτών πυροβόλων κατ' των Ρώσων, έως ου κατακληφθέντων των άνδρών ύπό πανικού ως έκ της άθρόας και άπροσδοκήτου προσβολής, άλλοι μόν έγκατελίμπανον τά πλοία έκπιθύνοντας λέμβων άλλοι δέ έσώζοντο είς την ζηράν νηζόμενοι. Ο Άγγλος κυβερνήτης της Ρώσικης φρεγάτας, κατ' τά συμπεφωνημένα κατεσίγησε τό έν χερφ τηλεβολοστάσιον διευκολύνως ούτω έπαρκώς την άνενόχλητον του Ρώσικου στόλου έκπιθεσιν.

Έν τφ μέσφ του καπνού τουτοφ και του θορύβου οι δικαιοούντες τό πυρπολικόν διηθύηον αυτό προς τας πρυμνας των Οθωμανικών σκαζών και θέντες αυτφ πυρ, αυτοί μόν σφοι και άβλαβείς επανέκαμψαν μικράς λέμβους έκπιθύνοντας είς τον στόλον, τά δ' ήθρηικά σκάφη τέλοσν έπυρπολήθησαν μηδεός διασωθέντος. Λέγεται μάλιστα ότι έκί ημέρας τινός οι Ψαριανοί άνωθεν των όρέων της Χίου ήθεώρου τας φλόγας του πυρπολουμένου στόλου. Μετά την καταστροφήν ταύτην των οθωμανών οι ρώσοι επανέκαμψαν είς Ψαρά, ύποκινούντες αυθίς τους κατοίκους είς επανάστασιν, και προσθέτοντες αυτοίς ότι έν τφ παρόντι χρόνφ ούδέν πλέον είχον νά ροθισθώσι άπό μέρους των Τούρκων δεδομένον ότι ή στόλος αυτών σχεδόν ολόκληρος είχε καταστραφί.

Αί δέ αυτοί των Ρώσων παρακλεύσεις καθίσταντο μάλλον εύπροσδεκτικοί παρ' τοίς Ψαριανοίς, ένθουσιώσιν έκί τφ χερ-

μωσίνφ της καταστροφής άγγέλματι και έκί τη προσδοκία του προσεζούς της καλινορθώσεως του Έλληνικού κράτους, τέλος δέ κατόπιν της έπιμόνου και μεστής ύποσχέσεως των Ρώσων στάσεως ύψωσαν έκί της νήσου αυτών την ρώσικην σημαίαν θεωρήσαντες αυτήν ως τό έμβλημα της έλευθερώσεως των ωσαύτως έν δουλεία άδελφών αυτών. Γέροντές τινες, άποβλέποντες είς την οίκτράν αυτών θέσιν, και προσιονίζόμενοι τά δεινά είς ή ήθελον περιστή πειθόμενοι είς τας άπατηλάς των Μεσοβιτών ύποσχέσεις, ήρνούτο νά επαναστήσωσι. Τό πλήθος όμως διά τό έκί έπιπολής κρίνειν τά ζητήματα και τυρλούμενον ύπό του παραφόρου ένθουσιασμού, δυ τεγγηέντως οι Ρώσοι ύπέξικιον, άργα προς την επανάστασιν, λέγον είς τους μη συγκατατιθεμένους έκ των γερόντων, προς δικαιολόγησιν, ότι τό Χ της Ρώσικης σημαίας δηλοί «Χριστιανωσύνη». Οι γέροντες όμως άντέλεγον ότι «τό Χ σημαίνει χειρότερα θά πάθετε και ότι Ορώφης θά πη όρις». Τέλος Ισχυσεν ή των παραφόρων γνώμη, παρ' όλας τας προτροπάς συνετών και πολιωτέρων πρεσβυτών, και τό Ψαρά μονομερώς κατήρξαντο της πρώτης αυτών κατ' της Οθωμανικής αυτοκρατορίας επανάστασεως έν έτει 1770.

Κατ' την επανάστασιν ταύτην οι Ψαριανοί έκπιδθέντες είς τον καταδρομικόν κατά θάλασσαν άγώνα ήσχολήθησαν περί την κατασκευήν πλοίων δυναμένων νά καταστήσωσιν αυτών τελεσφόρον. Έξώπλισαν λοιπόν προς τουτο είκοσι πέντε σκακολεύας μετατρέψαντες αυτάς είς καταδρομικά, προβάντες ταυτοχρόνως είς την ναυπήγησιν νέων σκαζών προς καταδρομικήν έκπιτηδειωτέρων. Τό μικρότερον των πλοίων τουτον μήκους πήγμων ναυπηγικών 25 και κωπων έκάτροφθεν 16 άνωμαζέτο γαλιώττης. Και τοιούτους μόν έναυπήγησαν 45, έως δέ και πλείονας κεντημένοι έν συνόλφ πλοία προς καταδρομικήν ίκανά περί τά 60. Εκάστου καταδρομικού τό πλήρωμα συνεκροτείτο έκ άνδρών 80-100, προκειμένου όμως νά έκχειρήσθι και άποβάσεις συνεκροτείτο τουτο έκ πλειόνων.

(Έστειλει συνέχεται)

Ο ΡΩΣΙΚΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΑΕΤΟΣ

Ο ΑΕΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

Ο ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΑΕΤΟΣ

Ο ΔΙΚΕΦΑΛΟΣ ΑΕΤΟΣ

Παρά τοις ἀρχαίοις Ἕλλησιν ὁ αἰετός ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ ἔμβλημα τοῦ Διὸς καὶ ἐγλύφετο ἐπὶ τῶν αἰτωμάτων τῶν ἐπ' ὄνοματι αὐτοῦ τιμωμένων ναῶν. Ὁ μονοκέφαλος αἰετός ἐχρησίμευε παρὰ τοῖς Πέρσας ὡς στρατιωτικὸν σῆμα καὶ ὡς «βασιλεῖον σημεῖον», καθ' ἃ ἱστορεῖ ὁ Ξενοφῶν, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι δὲ βραδύτερον ὡς σημαῖαν τῶν λεγεῶνων αὐτῶν εἶχον τὸν αἰετὸν. Ἀκολούθως ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ὁ μονοκέφαλος αἰετός ἐξωγραφίζετο ἢ ἐκεντάτο ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν λαβάρων μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας, πολεμῶν πρὸς τὸν Μαζέντιον, εἶδεν ἐν τῷ σιερώματι λάβαρον, φέρον ἀπὸ τοῦ αἰετοῦ τὸν σταυρὸν μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς: **Ἐν τούτῳ νῖκα.** Ἐκτοτε ἀπὸ τοῦ αἰετοῦ τὰ αὐτοκρατορικὰ λάβαρα ἔφερον τὸν σταυρὸν μετὰ τοῦ μονογράμματος Χ, σημαίνοντος τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐπὶ Ἰουλιανοῦ δμως, ἀφαιρεθέντος τοῦ σταυροῦ ἐκ τῶν λαβάρων, ἀντεῖσήθη ὁ μονοκέφαλος αἰετός, ὃς καὶ ἔμεινε ὡς στρατιωτικὸν καὶ αὐτοκρατορικὸν ἔμβλημα τοῦ Βυζαντίου μέχρι τῶν Κομνηνῶν.

Ὁ δικέφαλος αἰετός ἀναφαίνεται ὡς ἔμβλημα τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ὡς οἰκόσημον τῶν Κομνηνῶν ἀπὸ τοῦ δεκάτου αἰῶνος, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην. Οἱ Κομνηνοί, ἐκ Παφλαγονίας καταγόμενοι, μετεκόμισαν ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τὴν μυθικὴν παράδοσιν περὶ δικεφάλου **Χάγκα** ἢ Ἀετοῦ, μυθικοῦ τινος ζώου, περὶ τοῦ οὗσιον ἐλέγετο, ὅτι διὰ τῶν ὀνύχων αὐτοῦ ἀναρπάξει ἐλέφαντα ἢ ταῦρον καὶ ἀνίπτειται, μεθ' ἧς εὐκολίας καὶ ὁ ἱέραξ μὲν. Τὸ ὡς πανοσηνὲς μυθεύομενον ὄργανον τοῦτο ἐχρησίμευεν ὡς ἔμβλημα στρατιωτικόν, δυνάμειος καὶ δεσποτείας, εἰς τὰς πέρας τοῦ ἄλκρος Μηδοπερσικᾶς φυλᾶς, ἐξ ὧν πολλὴ βραδύτερον τὸ παρέλαβον οἱ Σελδούχοι καὶ οἱ Τούρκοι. Κοιτῆς τοῦ μυθολογούμενου δικεφάλου **Χάγκα** ἢ Ἀετοῦ ἡ ἀνατολικὴ Παφλαγονία, ἐξ ἧς καὶ οἱ Κομνηνοὶ προήρχοντο. Ἀπὸ τοῦ 1048 λοιπὸν καὶ ἐντεῦθεν τὸν μονοκέφαλον αἰετὸν ἀντικατέστησεν ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν λαβάρων ὁ δικέφαλος Ἀετός, ὃς καὶ ἐπῆρξεν ἔπειτα τὸ ἔμβλημα τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων καὶ αὐτῆς τῆς μεγάλης καὶ Πανοσηνοῦς Ἐκκλησίας.

Ἄλλ' ὡς ἐν παντὶ τὴν Ἑλληνικὴν Ἀνατολὴν ἀντέγραφαν οἱ λοιποὶ τῆς Εὐρώπης λαοί, οὕτω καὶ τὰ Βυζαντινὰ ἔμβλήματα προσέθησαν εἰς τὰ ἑαυτῶν. Καὶ ἐν πρώτοις ὁ μονοκέφαλος Βυζαντινὸς αἰετός προσετέθη ἀπὸ τοῦ 870 μ. Χ. εἰς τὰ αὐτοκρατορικὰ γερμανικὰ ἔμβλήματα, ὅτε ἡ θυγάτηρ τοῦ Αὐτοκράτορος Ῥωμανοῦ Θεοφανία συνεζεύχθη πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῶν Γερμανῶν Ὀθωνα τὸν Β'. Ἐπ' ἴσῃς εἰς τὰ ἔμβλήματα τῆς Ῥωσσίας, Μοσχοβίας τότε, προσετέθη ὁ μονοκέφαλος αἰετός, ὅτε ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐτοῦ Βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορος Ἄννα ἔλαβεν

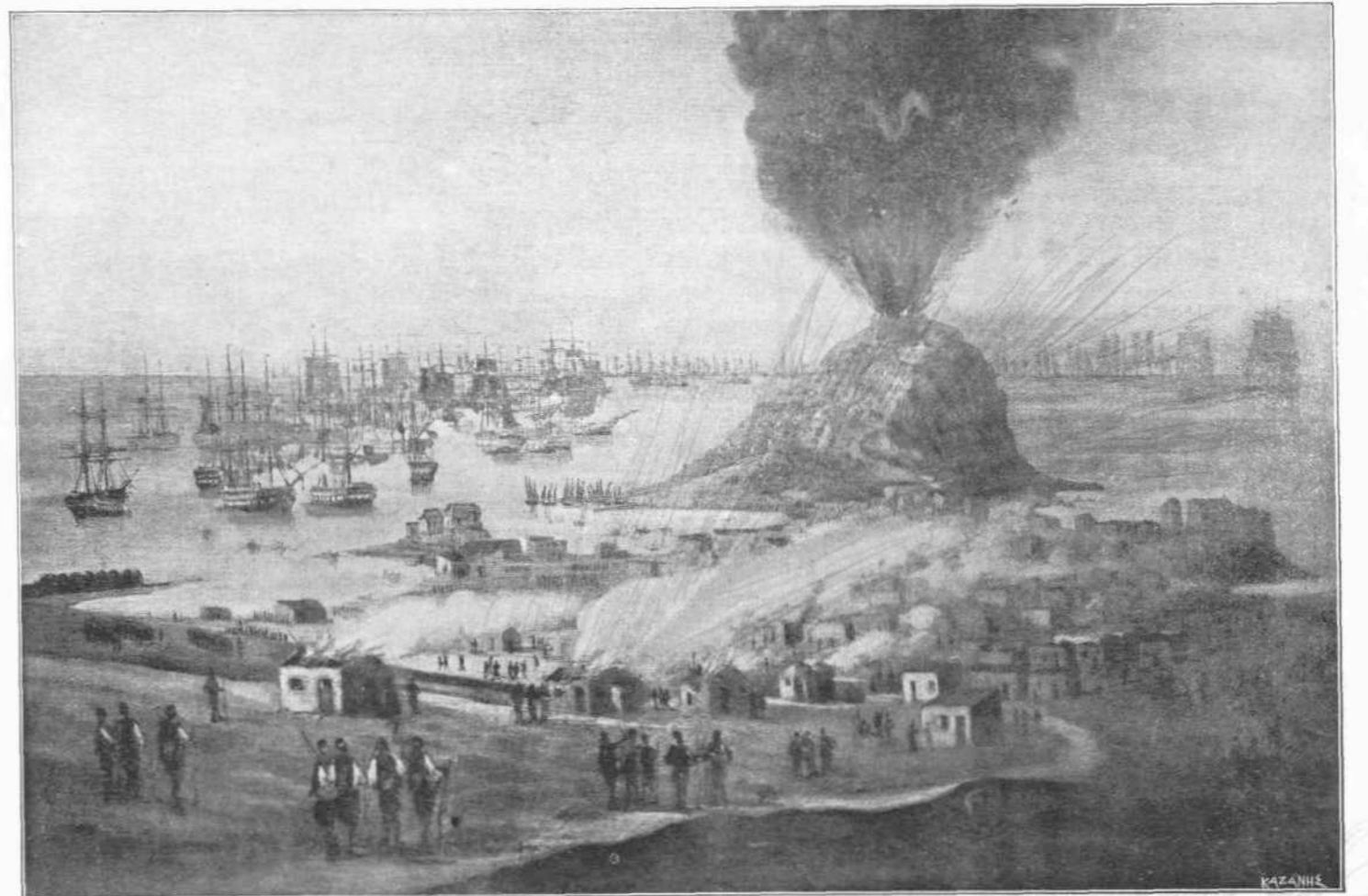
ὡς σύζυγον τὸν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὀρθοδοξίας προσελθόντα Βλαδίμηρον τὸν Μέγαν. Βραδύτερον οἱ Σταυροφόροι, ἐπιστρέφοντες ἐκ Παλαιστίνης, εἰσήγαγον μετὰ τῶν ἔμβλημάτων τῶν Ἡγεμονικῶν οἴκων τῆς Ἑσπερίας καὶ τὸν Δικέφαλον Ἀετὸν τῶν Βυζαντινῶν, ὡς μαρτυρεῖται ἐκ τῶν ἀγγυρῶν μεταλλίων τῶν Κομνηνῶν τῆς Γουέλδρας (1229—1271) καὶ τῶν Κομνηνῶν τῆς Βραβάνδης. Ὡς αὐτοκρατορικὸν δ' ἔμβλημα τῆς Γερμανίας εἰσήχθη, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ Δικέφαλος Ἀετός ἐπὶ Καρόλου τοῦ Δ' ἐν ἔτει 1304.

Τῷ 1472 μετὰ 19 ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔτη, ὁ «ἐλέγξ Θεοῦ Μέγας Πρίγκηψ ἡγεμὸν πάσης Ῥωσσίας» Ἰβάν, νυμφευθεὶς τὴν Ἑλληνίδα πριγκίπισσαν Σοφίαν (ἢ Ζωήν), θυγατέρα τοῦ Δεσποτοῦ Θωμᾶ καὶ ἀνεμῖαν τοῦ τελευταίου Βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ἀντικατέστησε τὸν τῆς Ἄγγης μονοκέφαλον αἰετὸν διὰ τοῦ Δικεφάλου Ἀετοῦ τῶν Κομνηνῶν καὶ τῶν Παλαιολόγων, ἵνα τρόπον τινα ὑποδηλώσῃ τὰ ἐπὶ τοῦ Βυζαντινοῦ θρόνου δικαιώματα αὐτοῦ, κατόπιν τοῦ μετὰ τῆς Πριγκίπισσας Σοφίας ἄνυμφοσίνου. Καὶ πρῶτα οἱ Ῥώσοι Τάροι, τῶν Βυζαντινῶν ἔμβλημάτων χρῶμενοι καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας πρόμαχοι προβάλλοντες, κατώρθωσαν ἐπὶ μακρὸν ὄντην νὰ παραπλανῶσι τοὺς ἀπλοικοὺς καὶ τὰς οὐμπαθείας τῶν πολλῶν, ἐπὶ χρηστικαῖς ἐλλείψει, νὰ προσελεύσων.

Ἡ πιστοτέρα καὶ ζωηροτέρα σωζομένη ἀναπαράστασις τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἔμβληματος Δικεφάλου Ἀετοῦ εὑρίθαι ἐπὶ οἰκόσημον τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ τοῦ Παλαιολόγου (1328—1332), διαφυλασσομένου ἐν Ῥωσσίᾳ. Ἐπὶ τοῦ οἰκόσημον τούτου ἀναπαρίσταται δικέφαλος αἰετός με ἑοικεμένους κεφαλὰς, μετὰ δὲ τῶν φαινομένων ἀνχέων ὑπάρχει κύκλος ἔχων ἐν τῷ κέντρῳ σταυρὸν μετὰ τοῦ: **ΙΣ. ΧΣ. ΝΙΚΑ.** Ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν αἰετῶν εἶναι τὸ ὄνομα: Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος, σταυροειδῶς γ γραμμένον. Τὸ οἰκόσημον, σχήματος παραλληλογράμμου, ἔχει εἰς ἐκάστην αὐτοῦ γωνίαν ἑοικεμένον λέοντα, ἀνορθούμενον ἐπὶ τῶν ὑποθίων ποδῶν καὶ κρατοῦντα δι' ἑνὸς τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν δομφαίαν. Λέγεται ὅτι τὸ περισωζόμενον τοῦτο οἰκόσημον εἶναι τεμάχιον ἀσπίδος τοῦ Αὐτοκράτορος.

Τοιαῦτα ἐν ἀδραῖς γραμμαῖς καὶ ἐν πάσῃ, ὡς φρονῶ, ἀκριβείᾳ εἶσι τὰ περὶ Μονοκέφαλου καὶ Δικεφάλου Ἀετοῦ ἱστορούμενα, ὧν ἡ γνώσις τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρει ἡμᾶς, καθ' ὅσον οἱ Ἀετοὶ ἐπῆρξαν τὸ μεγαλοπρεπέστερον καὶ παραστατικώτερον ἔμβλημα τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, ἢ ὅποια ἰσχυρὰ καὶ πανοσηνῆς ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας ἐφρόντιζε τὸν κόσμον καὶ ἐπερημύετο ἀπροσημάχως τῆς Ἀνατολῆς.

Γ. Κ. ΣΚΑΛΙΕΡΗΣ

ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΩΜΟΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ.—Ο ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΡΑΤΣΙΑΝΟΣ ΑΝΑΤΙΝΑΣΣΩΝ ΤΟ ΦΡΟΤΡΙΟΝ ΤΩΝ ΨΑΡΩΝ

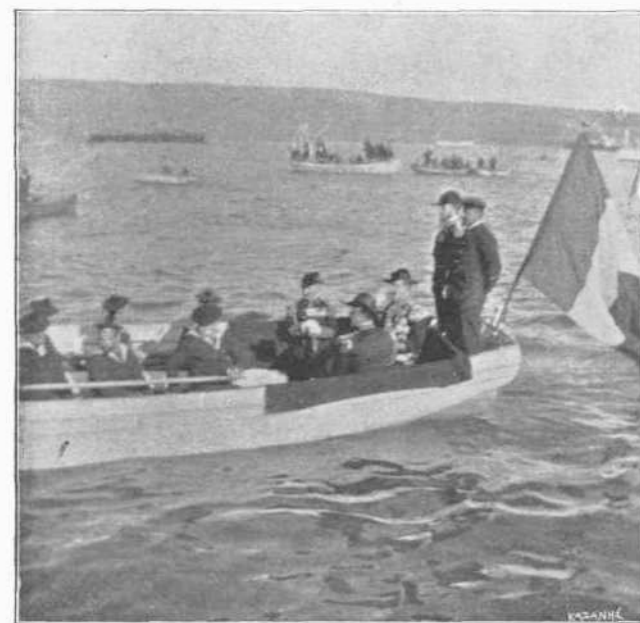
Ο ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΣΠΕΥΔΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΦΑΛΑΓΓΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΑ ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΑ (Ἔργον τοῦ Ἑλλήνου ζωγράφου Βαρβέρη κοσμοῦν τὸ Λοῦβρον, βαφειθεὺν δὲ ἐν τῇ Ἐκθέσει τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ἐν Παρισίοις).

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗΝ

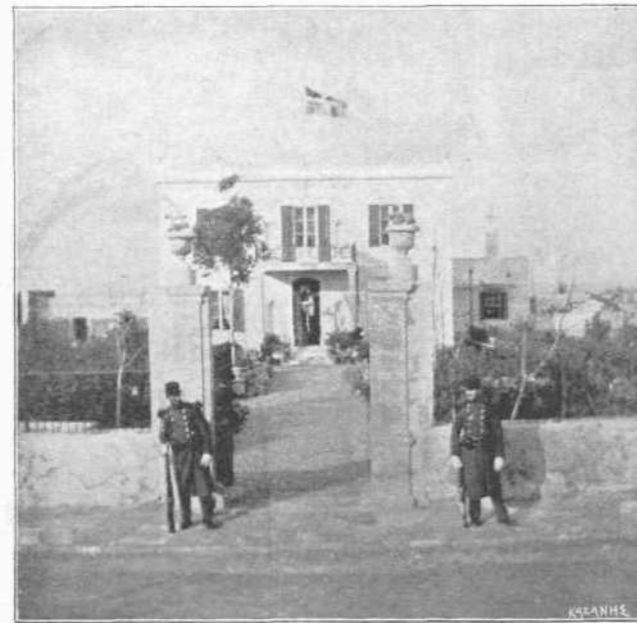

1896 — 1905

Η Α. Β. Υ. ΥΠΑΤΟΣ ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΠΡΙΓΚΙΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
('Εκ νεωτάτης φωτογραφίας)

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΑΠΟΒΙΒΑΖΟΜΕΝΟΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΙΣ ΚΡΗΤΗΝ

ΤΟ ΑΝΑΚΤΟΡΟΝ ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΙΠΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΗΜΕΡΑ — Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΜΑΣ ΔΙΑ ΚΡΗΤΗΝ

ΟΙ ΝΑΥΑΡΧΟΙ ΚΑΤΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΕΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ

Κ. ΜΑΝΟΣ
(Είς ἐκ τῶν τριῶν ἀρχηγῶν τοῦ ἐν Θερσίῳ κινήματος)

ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΙΣΟΥ

ΤΟΥΡΚΟΚΡΗΤΕΣ ΠΥΡΒΟΛΟΥΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

ΥΠΟ Κ. ΣΑΡΑΦΗ ΥΠΟΠΛΟΙΑΡΧΟΥ ΤΟΥ Β. ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Αναντίρρητον βεβαίως τυγχάνει ότι ο Αυτοκρατορικός ήμιον Στόλος κατά τον Μεσαίωνα είχε εξιχθή εις σημαντικήν περιωπήν οργανώσεως και ισχύος.

Εκτός ποικίλων άλλων άπτών περί τούτου τεμηρίων, υπάρχουν προσέτι και αί διασπιδείσαι ιστορήσεις των κατά καιρους διεξαχθεισών τού πάλοι υπεροπνιτών υπό εδρυτάτην κλίμακα στρατεύσεων και τού υπερβάλλον, ούχ ήτιον, μεγαλείον ενίων εν των συντελεσθέντων υπό του Στόλου εκείνου άγώνων, εκ της μελέτης των οποίων άμφοτέρων καταφαίνεται, έξ ίσων έναργώς, τίνος ετύγγανεν εν τή του Κράτους ύποστάσει και εξέλλξει επιβολής τού καλούμενου Βασιλικόν πλόιμον, μετά της υπό των Θεματικών πλόιμων συγκεκριοτημένης έφεδρείας αυτού. Τουντεΰθεν πορίζομεθα την έλλόγως εικάσιμον συνέπειαν ότι, ίνα ο τιοΰτος Ναυτικός παράγων συνεργή εις την ούτωσί θραπειάν και την άκραιάν διατήρησιν, μέσο μάλιστα παμπόλων δυσχερειών, τού άφθίτου ύπάρξαντός ποτε κλέους τής επί μακροχρόνιον εν Ανατολή κρατησάσης, έκτεταμένων δε κατά περιόδους δεσποσάσης κτήσεις, Έλληνικής Αυτοκρατορίας, δι' ιδιαιτούσης θά περιεβάλλετο στοργής και θά ήξιοϋτο πάντως άδιαλείπτων τε και λιάν σοβαρών φροντιδών.

Αλλά πώς, ο τόσην δράσιν αναπτύξας και άπόδοσιν παρουσιάσας, περιβλεπτον έν γένει θεσιν καταλαβών, ήμέτερος μεσαιωνικός Στόλος, ήμισοτά γνωστός εγένετο μέχρι τούδε, έν φ' άπειρώς ύποδεέστερα έτερα ζητήματα της Παγκοσμίου ζωής ήρευνήθησαν ήδη και καθωρίσθησαν, έως άνιαρώς κάποτε λεπτολογίας; Διότι, άλλθώς, λαμβανομένων των πραγμάτων ως έν τψ ένεστώτι έχουσιν, ο Έλληνικός Αυτοκρατορικός Στόλος, ει και δυνατόν να θεωρηθ ή άργίως υπό πολεμικήν έποψιν περιγράφεται, δεν φαίνεται όμως πού των συγχρόνων αυτού τυχών της δεούσης κατά τās λεπτομερείας μνείας και δή, κατά τ' άφορώντα την συνελώσαν της διοικήσεως τάξιν, τά προς έφοπλισμούς εν καιρώ κρατήσαντα, την μέθοδον της έμμάχου συνθέσεως και διατηρήσεως και την ένδον ύπηρετήσιν των σκαφών. Τά κεφαλαίωδη, δηλαδή, συναρτήματα τού της άλλοτε πλόιμου δεν ύπάρχουσιν.

Όντως δέ: "Αν τις άνατρέξη εις τούς διαφόρους Βυζαντινούς συγγραφείς, θέλων να διήδη δι' όποιου τέλους πάντων τρόπων διημιθύνοντο υπό του Κράτους και κατορθώτο να μεγαλοφυρώσι τά περιήρημα καράβια, τά πάσης τούτέστι φύσεως και κατηγορίας πολεμικά πλοία της άναφερομένης έποχής, μόλις ενίας σποραδικώς άπαντά τās άγούσας εις οσιώδεις και θετικώς συμπερασμούς σχετικάς πληροφορίας. Αλλά και πάλλιν έν μέτρω γενικότητος συμβαίνει τούτο, άπολύτως δ' έν παρόνθ της των γραφάντων έννοίας. Μερικώς δέ, τόσον αί άρχαιότεροι

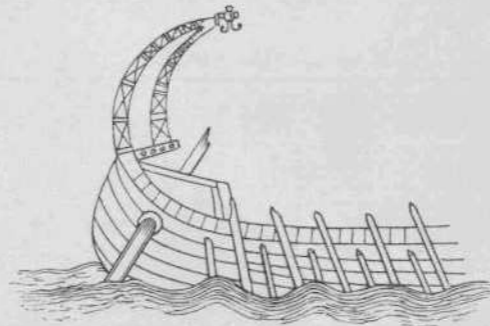
πηγαί έξ ιστορικών και χρονογράφων, ο Λέων εις τά "Τακτικά", ο Μαλάλας, Κωνσταντίνος ο Πορφυρογέννητος εις τó "Περί Βασιλείου τάξεως", Άννα ή Κομνηνή έν τή "Αλεξιάδι", ο Θεοφάνης και ο τó έργον τούτου συνεχίσας άνωνυμος, ο Μάγιστρος Συμεών έν τοίς "περί Ρωμανού Β'", οί Καμενιάτης και Κεδρηγός, ύσον και όλα τ' άλλα άσφαλή στοιχεία, άφ' ών ήμπορεί ν' άντίληψη τις συναφώς τψ ζητήματι, άφίνοσιν πλείστα τά κενά ή άόριστα έστιν ότε μάλιστα εύρίσκονται και εις πρόσδηλον επί τού αυτού άντικειμένου διάστασιν. Όστε άποκλείεται ή άνεν πλεονασμού ύποθέσεων διαγραφή εκ τού περιεχομένου, έστω και μικρού μέρους όρισμένης χρονηκής περιόδου, άπό την κατά τούς μέσους αιώνας πάνν ενδιαφέρουσαν άκμην τού Κράτους ήμών κατά την θαλασσίαν παρούσιν. Τούτου δε τού λόγου ένεκα, και οί εις μεταγενεστέρους χρόνους άσχοληθέντες περί τόν Στόλον της Έλληνικής Αυτοκρατορίας, περιέστησαν εις δεινήν άπορίαν και μετά κόπους περιουσίες ήδυνήθησαν μόλις να παραδώσωσι τη κοινή γνώσει μεμονωμένας τινάς και όλως συμπτωματικώς μονογραφίας.

Τοιαυτά τά εκ των ύπογερίων κειμένων συναγομένα. Τό δε δυσχερές τής επί τού προκειμένου μελέτης, επί δοκονόμεντων επισήμων και βεβαίας χροιάς, αιδάσεται εκ τού ότι ή από Δυσμών Εδρωπαική πολυπραγμοσύνη, ήτις ένδεχεται πλείστα να εισέφερεν εκ των άρχείων της Γενούης, της Ένετίας και άλλων δρασασών κατά τούς αιώνας της Έλληνικής Αυτοκρατορίας Φραγκικών πολιτειών, δεν αισθάνεται άκώμη την όρεξιν να στραφή και διατρήνη, πέραν στενώς διαγεγραμμένων όρίων, εις τās τού Βυζαντίου παραδόσεις. Απ' εναντίας μάλιστα, κλίνει εις συσκοτισμόν εκείνων, όσάκις φέρεται προς τον Μεσαιωνικόν Έλληνισμόν, και πάν τó άπτόμενον της τούτου ευδέλειας διερευνών υπό την τεχνικώς δημονορημένην άμύδωσαν ότι, κατ' άρχην και άξίωμα, δεν ύπηρεξαιεν μετά την άποσύνθεσιν της Ρωμαϊκής παντοκρατορίας έμψ δόσην άναμύατον και καταπεπλοκότος, διεφθαρμένον δ' άκρως και άναξίον λογισμού καταλοίπου Λατινικών και Σλανικών και έτέρων βαρβάρων φυλών. Και τó πολλί της όμοίας έξ ύστεροβουλίας διεστραμμένης δοξασίας, ή όποία παριί τοίς ήτιον άνεπτυγμένοις και εύπιστοτέροις εις ύποβολάς άποτελεί έρριζωμένην προκατάληψιν περί τού μεσαιωνικού Έλληνισμού, και μόνον μετά έκαιονταετηρίδων πάροδον και Έθνολογικώς άλλιώσεως θέλει έξαιεφθη, εξηγηταί πλήν άλλων και έν τού ότι, διά μικρός της προσοχής έντάσεως επί των Βυζαντινών πεπραγμένων, δέδοται ν' άναθεωρηθώσι ριζικώς και ν' άποδώσωσι δυσώδιαν ίκαναί τας άφηγήσεως περί της έν τψ παρελθόντι φερομένης να ύπηρεξαι λαμπρότητος των επιδραμώσαν την Ανατολήν Φραγ-

κιών όρδών, και δή κατά τās θεοπνεύστους εκ διαλειμμάτων Στανροφορίας προς κορεσμόν τού παροξινισμού της Καθολικής Χριστιανοσύνης.

Όσον άφορά τó σήμα και τās διαστάσεις εκάστου τύπου των πολεμικών της Έλληνικής Αυτοκρατορίας πλοίων, δεν είμεθα και έν τούτω εύτυχέστεροι. Διότι αί άδθεντικαί πηγαί, διαστέλλουσαι τά σκάφη με ποικίλα όνόματα, κατά την ήν άποστολήν έπλήρουν ίδια, τηρούσιν όμως οίαν και επί των λοιπών συστατικών τού ήμέτερον μεσαιωνικού Στόλου σιγήν εις τās λεπτομερείας. Υφίσταται, έν τσοούτω, ενιαίον τι και μοναδικόν δείγμα της έξωτερικής όψεως πολεμικού πλοίου τού Βυζαντίου κατά την έποχήν τού Αυτοκράτορος Λέοντος Σ' (σχέδ. 1), σχεδιασθέν ένπό τού Βασιλέως Λεόντης και Καστίλι- λίας Άλφόνσου Ι'. Έλ-Σάβιο, κατόπιν ειδικών μελετών εις άς επί μακρόν ένέκρινεν ούτος.

Έπί τή βάσει της παραδόξου ταύτης τψ βλέποντι εικόνας, ήτις άπαντάται εις τó έργον «Códice de las Cántigas del Mar», ο Γάλλος ύποναύαρχος Serre, έχων ύπ' όψη και τās ήποδείξεις των συγχρόνων συγγραφέων, συνεπέρανε τψ έτει 1885 ότι τά περί τον Χ' αιώνα κατ' έξοχήν χρησιμεύσαντα προς μάχας εκ παρατάξεως σκάφη, οί Δρόμωνες, ήσαν ενήγρια ναπηγήματα 100^{ων} έκποτισμού, άνεν δε καταστροφώματος και έχοντα μόνον τον άναγκαιούντα διά τούς έρέτας τής κάτω σει- ράς θάλαμον, μετά περιορισμένον τιμόν παραθράνον μεταξύ

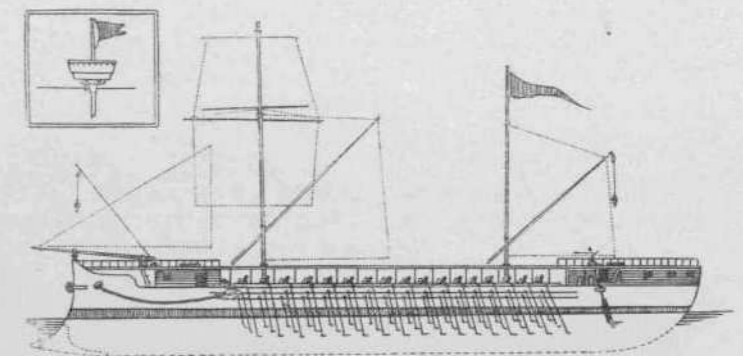
ΣΧΕΔ. 1. Έξωτερική όψη Βυζαντινού πλοίου σχεδιασθείσα υπό τού Βασιλέως Λεόντης και Καστίλι- λίας Άλφόνσου Ι' Έλ-Σάβιο.

των προς έκάτερον τούγον κλιμακωτά διηκρόντων σελμάτων. Καθώρισε δε και ότι τά πρωτεύοντα αυτών χαρακτηριστικά ήσαν τά εξής:

τού πλοίου	Μήκος	μέτρα 36.00
	πλάτος	4.40
	βύθισμα	1.10
των καπών	άνω σειράς	μήκος 7.50 ήθος σκαλμού από της θαλάσσης 1.30
	κάτω σειράς	μήκος 4.50 ήθος σκαλμού από της θαλάσσης 0.55
	Υψος επιφάνειας τού μεγίστου νομέως	3.67
	Μήκος τού θαλάμου	25.00
	Αναλογόσα κατανομή τού Έρετικου	0.28

Αλλά, τó πρωτογενοϋς συνθέσεως και μονοϋύ άνεπίδεικτον ναυτικώς βασάνου σχεδίασμα τού Έστεμμένου άρχαιοδίφου, άνεπαρκέστατα άποδίδει τó πριμναϊόν μέρος των ύπονουμένων πολεμικών πλοίων, μάλλον δε προσομοιάζει προϊόντι τινί έξ έντυλώσεων άναγνώσεως σχετικάς κειμένων κατ' έπιπολήν. Διότι, ναί μέν κατά τās δύο έλασίας, την τε άνω και την κάτω, συμπύπτει προς τά γνωστά, τó της κορώνης όμως σύνολον τυγχάνει πάντη άκατάληπτον έκτός άν τó επικρεμαμένον, ούτως ελπειν, αύτης τεράστιον έν είδει στολιδίου κατασκευάσασμα, ήγε καψή τυχόν ύποτύπωσις τού ύπερ των Κραββατων τού Κεντάρχου — τó Διαμέρισμα τού Κυβερνήτου, ως θά έλεγόμεν συμμερον — έπιστέρου, διατεταγμένον κατά άννηρομένον πως προς την κορυφήν τριγωνόσημον δάπεδον, χάριν κρείσσονος εκείθεν έπισκοπήσεως των έντός τού πλοίου και πέραν τούτου συμβανόντων, έχοντας δ' εις την συναφήν των πλευρικών κερλιδιωμάτων τούς Αυτοκρατορικούς Άετούς, διά κόσμον. Και θέλομεν ιδίη κατωτέρω ότι, αί από παραλησίας άτελοϋς άφετηρίας, προσαρμώζομένης ταις εκ Βυζαντινών ιστορικών και χρονογράφων σχετικάς πληροφορίας, πηγάσασαι εισασία και

σάψεις τού πολυπράξιμος άλλοδαπού άξιωματικού τού Πολεμ. Ναυτικού, συμφωνούσι μέν πλείεστατα προς τά τεχνικώς ένδεικνυόμενα δι' άφρακτον κοπήρης σκάφος, φέρον πλήρωμα έξ 130 άνδρών, πλήν άφίστανται άρδην των ισχυσάντων έν τή καθόλου άρχιτεκτονική οικονομία τού πρό δεκα αιώνων ήμέτερον Στόλου.

ΣΧΕΔ. 2. Τριήρης της έποχής τού Πελοποννησιακού πολέμου.

Η της πολεμικής κυρίως δράσεως τού Βασιλικού πλόιμου και των θεματικών πλοίων περιγραφή υπό των έστεμμένων και μη συγγραφέων της Έλληνικής Αυτοκρατορίας, ή μικρά δε και εκ παρέργου μόνον καταβληθείσα κατά την έποχήν εκείνης φροντίς να παραδοθώσι τοίς μεταγενεστέροις μνημεία θετικά της οργανώσεως τού ποτε κραταιού ήμέτερον Στόλου, της συντάξεως και έξωτερικής ύπηρεσίας των πλοίων τούτου, δέον πιθανώς ν' άποδοθώσιν εις τó ότι ή κλασική τών χρόνων τού Πελοποννησιακού πολέμου Τριήρης (σχέδ. 2), ή δή άποτελέσσα τó καθ' ύπόδειγμα και ύπογραμμιόν μάχιμον σκάφος εκ των καταφράκτων της Άρχαιότητας, εξέλιχθείσα άχρι τού Μεσαιώνος κατά τον όγκον και την μορφήν των έξάλων μερών και τά συστατικά της διασκευής, δεν υπέστη όμως επί τού όλικού έμψ την επίδρασιν των προϊόντως άλλιουθεισών συνθηκών τού ναυμαχείν.

Ότω κατέστη δευτερεύουσα βαθμιδών ή χροής τού έμβόλου, όπερ, άφ' ού κατά την άρξαμένην ΙΥ' π. Χ. έκαιονταετηρίδα μετεφέρθη έν χωφ και μικρόν έτα άνω κατά τι της επιφανείας της θαλάσσης, επ' όφέλει της πρωτογεναιζόμενης τότε ιστοποφορίας διά τās πλείω περιστάσεις των συνήθων ταξειδίων, εξέλιπε κατ' όλίγον και είχε πλέον λησμονηθ ή ός όπλον πολλί προ τής χρονηκής περιόδου, κατά την όποιάν τó Ανατολικόν Κράτος εξέλληνίζετο. Αμεσος της τιοιαύτης τροπής συνέπεια, εγένετο ή ύφρεσις της επιμελείας των ναυπηγών όπως τά έσχαρονόμενα πλοία εμμορφώσι τών άναγκαίων άρετών διά τούς διεκπλους και τó κρούεσθαι πρόμναν έως τού άκρου εφεριτού της έσχερείας, άναλίσκομένης της μείζονος προσοχής περί την

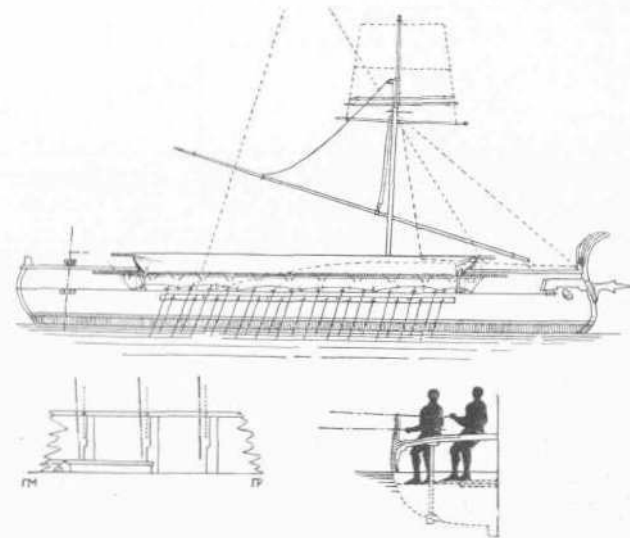

ΣΧΕΔ. 3. Ναΰς της έποχής τού Τρωϊκού πολέμου.

βελτίωσιν των αποβλεπόντων τās εκ συρράξεων πεζομαχίας. Καί, έν τψ μεταξύ, καθίστατο όλονέν σπανιωτέρα ή προς προσαράξεις άνά τούς αίγαλους ικανότης οί ναυβάται διητόντο επί συνεχείς ήμέρας ένδον, έχοντες έπαρκές των επιτηδειών άπόθημα, δεν διετηρείτο δε παρή μόνον τó άπολύτως άπαραίτητον όριον βυθισμού της τρώϊδος, ίνα άνεν περισσείας μόχθων διενεργώνται αί επ' έχδροπραξία άποβάσεις.

Βραχεία τις αναδρομή εις την ιστορικώς εξηκριβωμένην εξέλιξιν του πολ. ναυτικού από των παλαιάτων χρόνων, δείκνυσιν έμφανώς την διαδοχικήν των τροποποιήσεων των πλοίων μέχρι της ώδε αναφερομένης εποχής. Ίδου δέ:

Τά υπό την ηγεσίαν του Άγαμέμνονος χίλια Έλληνικά σκάφη, άτινα συμμετέχον της επί Τροίαν στρατείας, περι ής

ΣΧΕΔ. 4. Τύπος πλοίου Έρυθραίον.

και της επακολουθήσασης, μέχρις άώσεως της περιφανούς πόλεως, δεκαετούς πολιορκίας πραγματοποιείται ή Όμηρική «Ίλιάς», ήσαν λέμβοι εΰσωμοι (σχέδ. 3). Οί δέ των άφροιάτων τούτων ποικίλοντος σχετικού μεγέθους πλοιαρίων επιβαίνοντες, εξεπλήρου τον διττόν προορισμόν ναυτών και χειραίων πολεμιστών.

Γνωρίζομεν ότι έκτοτε αί Έλληνικά πολιτεία έθεράπευσαν διαρκώς την κατασκευήν και συντήρησιν πολεμικών Στόλων εν πλοίων άνευ καταστροφώματος, ιδιαίτερα δ' επέδωσαν εις την δημοσιονομίαν τύπον κατάλληλον προς μακροχρόνους πλόας, οί τας της Ίωνίας και έναντι της νήσου Χίου Έρυθράς οικοούντες άποικοι Βοιωτοί. Τούτοις δ' άνήκει ή εφεύρεσις και άπαρχική πηξίς των Εικοσόρων, Τριακοντόρων και Πεντηκοντόρων διήρων, διαφερουσών μεταξύ των κατά τας διαστάσεις και τό πλήθος των έρετών, και κατά τά λοιπά ούσών παρομοίων άλλήλας (σχέδ. 4).

Τά αξιόλογα αυτά σκάφη, άτινα μετά την παρ' Έλλήσι ναυπήγησιν των καταφράκτων πολεμικών πλοίων, εσηματίσταν τας εν κατασκοπικών και άγγελιοφόρων έλαφράς επικουρικής Μοίρας, έφερον έμπρός και όπισώ ύπέροστεγα, έσω μόν των οποίων ύπήρχον οικήματα διά τους επιβαίνοντας, άνωθεν δέ δάπεδα εξ έπιτηγνίδων τραπέζος ξύλου, διά τόν από σφραγίσεων άγώνα. Η περί την πρόφραν γάστρα ήν επενδεδυμένη μεταλλικαίς ταινίαις, ίνα αί προσγειώσεις έτελώνται άβλαβώς, του δέ παρά τόν κόρκακα εύρισκομένου έμβόλιου ή τελεόφορος χρησιμοποίησις εξηραλίετο διά της σημαντικής ταχύτητος, της εύκολίας του άναποδισμού και τών εις μέγα έξικνουμένων έλιπτικών ιδιοτήτων.

Τού μεγαλητέρου τύπου τών τουούτων πλοίων τών Έρυθραίων αί κύρια συντάσεις ήσαν:

—	του πλοίου	Έκτόπισμα	τόν. 22.00
—		Μήκος	μέτ. 18.00
—		Πλάτος	3.60
—	των κοπών	άνω σειράς {	
		όλικόν μήκος (παλάμη 23 □ δημ.)	6.00
		ύψος σκαλμού από της θαλάσσης	0.80
		κάτω {	
		όλικόν μήκος (παλάμη 17 □ δημ.)	4.00
		ύψος σκαλμού από της θαλάσσης	0.65
—	Μήκος του τόπου του έρετικού		12.00
—	διάσκαλμον		0.92
—	Αναλογούσα κατανομή τών έρετών		0.28
—	συσχετισμός του κατά πλευράν αριθμού τών άνδρών		0.16
—	Πλάτος παρόδου κατά τόν διαμήκη άξονα		0.33
—	σέλματα εν όλω διπλά		13.00
—	Υψος έπιφάνεια του μεγίστου νομέως		1.80

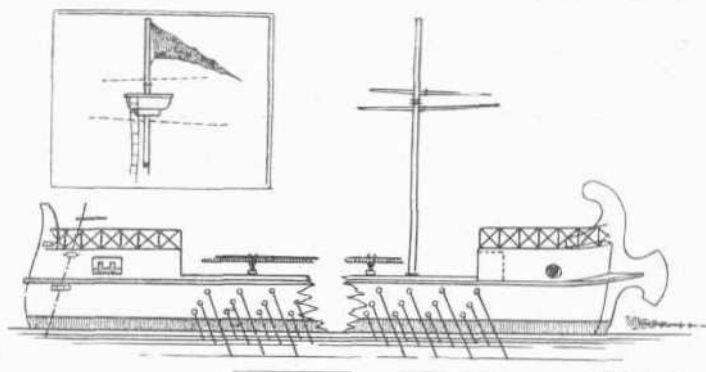
Λογίζομεν ότι της πεντηκοντόρου διήρους, ήστίνος ο δρόμος προσήγγιζεν ώραίως τους 6.000β.ο, τό πλήρωμα άπετέλου 60 άνδρες, έλκοντες μετά του ήματιομού και τών όπλων αυτών, μετά τροφών δέ και ύδατος δι' όκτώ ήμερών διάπλουν, βάρος 3 τόνων.

Οί πολεμικοί, όπωσδήποτε, Στόλοι τών Άθηνών, της Σπάρτης και τών λοιπών Έλληνικών Κρατιδίων, και μόν επήρουν διά τας άνάγκας της άποφυλακής και διά πάσαν εν περιωρισμένην κύκλω έχθροικήν δράσιν, αλλά μέχρι τών άρχών του V π. Χ. αιώνος έστερουόντο γενικωτέρας ισχύος και επιβολής. Η εις Εδρώτην εισβολή τών Μήδων έγένετο άφορητή να σκεφθώσιν οί ήμέτεροι περί της επειγούσης χρείας να καθέλκωσθη θαλασσία δύναμις, ικανή προς άντεπέσοδον κατά παρατάξεως και πολλής και εκ πλοίων συγκροτημένης άγτίας μαχημότητος. Καί κατασκευάσθησαν αί κατ' άνάθεώρησιν της πεντηκοντόρου και συμφώνως τή, της μετά συστήματος πολυπείρου έλασίας καταφράξεως, επινοία Άμεινοκλέους του Κορινθίου τριήρεις εκείναι (σχέδ. 5), αΐτινες άπετέλεσαν τό κύριον σάμα και υπό την νηαρχίαν τών Εδρυβιάδων και Θεμιστοκλέους καθήγαγον ένδοξον νύαην εις τόν κόλπον της Σαλαμίνας, άγωνισθείσαι κατά τών Περσών και τών συμμάχων αυτών.

Η λαμπρά της του Περούλέους εποχής και τελεία διοργάνωσις του Άττικού Στόλου, δι' ής ούτος άνέλαβεν άναμφισβήτητον την ύπεροπλίαν κατά τας Έλληνίδας παραλίους χώρας, ήγαγεν ειτα εις την επί τό λωσιτέστερον διαρρούθμισιν του πολεμικού πλοίου της γραμμής του 480 έτους π. Χ. Άνεκτίχθησαν αί ναυτικά και τακτικά άρεταί εις τό άφρον άφρον του κατορθωτού, εν φ και οί έμβολισμοί κατέλαβον φοβερήν θέσιν εν τη τών ναυμαχιών διεξαγωγή. Σύν άλλοις δέ, προσεκαθέντα τά διάπεδα τών ύπεροτέγων και άπαν τό μήκος της νηός, άπετέλεσαν έλαφρώς τινα κινετόν όροφον, προστατευτικό του έρετικού, του όποιου οί άνδρες ήδύναντο εφεξής να έλαίνωσιν εκδεδυμένοι την πανοπλίαν. Καί ήμπορεί τις, τφ όντι, ν' άποφανθή άδιστακώς ότι, ή τοιαύτη του καταστροφώματος έφαρμογή έθεσε τας βάσεις της συστηματικής ναυπηγίας πλοίων δεκτικών εύρείας πολεμικής άποστολής.

Περί μεσουίνα τόν Δ' π. Χ. αιώνα εφευρέθησαν και εφηρμοσθησαν τά επινήια τοπομαχικά έπιβόλα όπλα. Ο νεοεπινοήσας δ' ούτος εστάθη άφορητή ν' αναθεωρηθή παρ' Έλλήσιν ή τών πολεμικών πλοίων κατασκευή, και να τροποποιηθή ή τακτική τών κατά θαλάσσαν άγώνων. Ούτως έπροστατεύθη τό έρετικό από του ρήματος τών καινοφανών ισχυρών μηχανών, τούτων δέ πάλιν ή επί τών πλοίων εγκατάστασις άπήτησε μείσωνα του καταστροφώματος στερεότητα και παράθεισιν εκάτερα τών πλευρών, δρυφοράτων, διαμήκων συνήθως μετά λέπτρων όπου άν έδει. Έπειδή δ' οί πρωτοστατήσαντες εις την τοιαύτην ναυτικήν μεταρρούθμισιν άρχιτέκτονες του Πειραιού Ναυστάθμων δέν ήθελον να θυσιάσωσιν εις τά όφέλιμα προσεθέντα βάρη την ταχύτητα και τας ελακτικάς ιδιότητες τών άλλιοιθεσιών τριήρων, ένεδυνάμωσαν τό κύριον της κινήσεως μέσον κατά τε τόν άριθμόν τών κοπών και κατά τό τών άνδρών πλήθος.

[Έκτετι αν έχρη].

ΣΧΕΔ. 5. Τύπος Σαλαμινόμαχου τριήρεως.

Σ. Ε. Ο εν άρχή του άφθρον εικονιζόμενος δικέφαλος Βυζαντινός Αετός άντεγράφη υπό μεγέθυνσιν εκ δακτυλιόλιθου της εποχής εκείνης, περισοθέντος μεταξύ τών κειμηλίων μεγάλης παρ' ήμιν οικογενείας, εξ εύγενών Βυζαντινών Έκκοίσεως την καταγωγήν, ής και ευμνήστοιτα έκείτηγεν εις την «Εικονογραφημένην» την αντίγραφη. Θεωρείται παρ' αίν ειδδίων ως πιστή αναπαράστασις του έμβλήματος τών Έλλήνων αυτοκρατόρων. Το αυτοκρατορικόν τοΰτο έμβλημα μέλαν, ως εικονίζεται άνωτέρω, εφέρετο πάντοτε επί χρυσοϋ έδάφους, άπαντί δέ σήμερον εν πάσαις ταίς Βυζαντινής εποχής μοναίς επί του δαπέδου αυτών.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ ΣΟΡΕΛ

Η Γαλλία εορτάζει προσεχώς τόν μεγαλειότερον ιστορικόν αυτής, τόν Άλβέρτον Σορέλ, επί τη εύκαιρία της άποπερατώσεως του κυριωτάτου έργου αυτου, ήτοι της διπλωματικής ιστορίας της Γαλλικής επαναστάσεως.

Έγεννήθη τφ 1842, διατελέσας δέ γραμματεϋς εν τφ Υπουργείω τών Έξωτερικών, συνάδελφος τφ 1870 του πρόην εν Άθήναις Πρεσβευτου της Γαλλίας, Κόμητος δέ Μουϋ, και συνεργός του Γαμβέττα, γενικός γραμματεϋς της Γερουσίας, Πρόεδρος της επιτροπής τών άρχείων του Υπουργείου τών Έξωτερικών, μέλος του Ίνστιτούτου και της Γαλλικής Ακαδημίας, ο Α. Σορέλ συνεργάσθη εις τούς «Καιρούς», εις διάφορα περιοδικά, δημοσιεύων φιλολογικάς και ιστορικάς μελέτας—μεταξύ τών οποίων τό Άνατολικόν ζήτημα κατά τόν XVIII αιώνα—και σήμερον μόλις φέρει εις πέρας μετά τριακονταετη όλην μελέτην τό γιγαντιαίον δεκάτομον έργον αυτου, εν φ ο έμβριθής ιστορικός εξετάζει την διπλωματικήν ιστορίαν της Μεγάλης Γαλλικής Έπαναστάσεως, τά πατροπαράδοτα και τά πολιτικά ήθη, την πτώσιν της βασιλείας, τόν πόλεμον της Δημοκρατίας κατά τών Βασιλέων, τούς άγώνας τών Γάλλων προς κατάκτησιν τών φραγκών όρίων των, δηλαδή τών Άλπεων και του Ρήνου, τόν Ηπειρωτικόν Αποκλισμόν, τό μεγαλειον και την πτώσιν του Ναπολέοντος, τας συνθήκας του 1814 και 1815.

Τό έργον τοϋτο είναι οϋ μόνον ιστορικόν αλλά και πατριωτικόν

συνάμα. Ηθέλησεν ο Σορέλ να γνωρίση εις τούς νέους τό παρελθόν μεγαλειον της Πατριδος, και να διαφωτίση συγχρόνως τούς συμπολίτας του αποδεικνύον αυτοίς, ότι πάντοτε τά αυτά σφάλματα άνανεούνται, ότι οί άπόγονοι υποπίπτουσιν εις τά λάθη τών προγόνων, διότι δέν γνωρίζουσι την ιστορίαν του παρελθόντος. Ο πόλεμος του 1870, τά διπλωματικά λάθη της Αυτοκρατορίας και άκόμη της Κυβερνήσεως της Έθνικής Αμύνης, ήσαν τά πραγματικά αποτελέσματα της άμαθείας ταύτης. Η άντίληψις αυτη της καταστάσεως έπεισε τόν Σορέλ ότι πρέπει νέοι επιδιώκοντες την εισαγωγήν των εις τό Υπουργείον τών Έξωτερικών να παρασκευασθώσι σοβαρώς, και προς μόρφωσιν τών νέων τούτων να ιδρυθή σχολή. Οθεν τη πρωτοβουλία του Σορέλ και τών φίλων αυτου, ιδρυθή ή Σχολή τών Πολιτικών Έπιστημών, εν η μορφούνται οί νέοι εν τοίς ζητήμασι της διοικήσεως του Κράτους και ίδιος της διπλωματίας.

Ο Σορέλ παρουσιάζει οϋτω τελείαν προσωπικότητα. Ιστορικός, διπλωμάτης, πολιτικός, παιδαγωγός, είναι μέγας πολίτης, αξιοθαύμαστος υπό τών Γάλλων, αξιοζήλευτος υπό τών ξένων. Άξιος τών τιμών τας όποιās αΐριον ή Πατρις του θα τφ άπονεύει. Ως Έλλην, ευγνωμών προς τόν φιλαλήθη ιστορικόν του Άνατολικου Ζητήματος, και ως πρόην μαθητής προς τόν θαυμάσιον καθηγητήν, χαίρω δυνάμενος να φέρω και έγώ εις αυτόν τόν φόρον του θαυμασμού μου.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΛΑΒΕΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ

(Η Βασιλική Οικογένεια επισκεπτόμενη την Ήραν Μονήν της Λαύρας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀνακαινίσεως αὐτῆς, δαπάναις τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλείσεως καὶ τῆς Α.Υ. τοῦ Διαδόχου καὶ ἐπιμελείᾳ τοῦ κ. Χρ. Ἡλιοπούλου, κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐορτὴν τῆς ΚΕ' Μαρτίου 1898).

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΜΕΤΑΛΛΟΝ

ΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΥ

Ὁ Becquerel ἐξετάσας κατὰ τὸ 1896 τὸ στοιχείον Οὐράνιον, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι εἶναι ὁ τύπος τῶν σωμάτων, τῶν ἐχόντων τὴν ἀξιοπερίεργον ιδιότητα νὰ ἐκπέμπωσιν αὐτομάτως καὶ διαρκῶς ἀκτίνας διαπερώσας τὰ σώματα καὶ ἀοράτους διὰ τὸν ὀφθαλμόν.

Αἱ ἀκτίνες αὗται, καὶ αἱ Χ, διαπερῶσι τὰ πυκνὰ σώματα· ἀλλ' ἐν ᾧ αἱ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Roentgen ἀνακαλυφθεῖσαι ἀκτίνες δανείζονται τὴν ἐνέργειάν των ἐκ συνεχῶς πηγῆς ἡλεκτρισμοῦ, αἱ ἀκτίνες αὗται ἀνεκάλυψεν ὁ Becquerel εἰς τὸ Οὐράνιον ἀποτελοῦσι πηγὴν ἀκτινοβολίας ἀνεξάντλητον φαινομενικῶς, ἢ δὲ ἐνέργεια αὐτῶν ὑπάρχει ἐν αὐτῶν σώματι.

Δύο ἔτη μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ Becquerel ὁ Κύριος καὶ ἡ Κυρία Curie μελετώντες μεταλλεῦμα ὀνομαζόμενον πισσουρανίτης — pechblende U₃O₈ κατάρθωσαν — νὰ ἀπομονώσωσιν ὀνόματι τὸ ὅποιον ὠνόμασαν Ράδιον — ἐκ τοῦ λατινικοῦ radium = ἀκτίς —, παρουσιάζον πάσας τὰς ιδιότητες τοῦ Οὐρανίου εἰς μεγαλύτερον βαθμόν, τῆς ἰσχύος τῆς ἀκτινοβολίας του οὗσης κατὰ 2 ἑκατομμύρια μεγαλύτερας τῆς τοῦ Οὐρανίου.

Δυστυχῶς ὁμοῦς τὸ Ράδιον εἶναι σπάνιον· δὲν ὑπάρχουν πλέον τῶν 5 γραμμαρίων, ἐν ἐλευθέρῳ καταστάσει, καθ' ἅπαντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον. Διὰ τὴν ἐξαγωγήν ἐνός γραμμαρίου ἀπαιτοῦνται δεκακισχίλια χιλιόγραμμα μεταλλεύματος, μὴ λαμβανόμενης ὑπ' ὄψει τῆς κατεργασίας, οὗσης μακρᾶς καὶ ἐπιπόνου, διὸ καὶ ἡ τιμὴ τοῦ γραμμαρίου ἀνέρχεται εἰς 200,000 φράγκα. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μόνον μερικοὶ προνομιούχοι τῆς γῆς δύνανται νὰ ἔχουν 1 χιλιόγραμμα, ὅπερ θὰ ἐστοίχιζε τὸ σημαντικὸν ποσὸν τῶν 200 ἑκατομμυρίων. Πρὸς τὸ παρὸν ἂς

ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸ ἑκατοστὸν ἢ χιλιοστὸν γραμμαρίου, καίτοι καὶ εἰς τὴν ἐλάχιστην ταύτην φαρμακευτικὴν ποσότητα δὲν εἶναι προσιτὸν εἰς ὅλα τὰ βλαάντια.

Ἦδη εἰσελθόμεν εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ Ραδίου. Ὡς καὶ προηγουμένως εἶπομεν, ὁ Becquerel τῷ 1896 μελετήσας ἐπισταμένως τὰς ἀκτίνας Χ εὑρεν, ὅτι ἄλλα τίνα τοῦ Οὐρανίου ἐξέπεμπον ἀκτίνας ἀναλόγους τῶν Χ, εἶτα δὲ ὅτι αἱ ἀκτίνες αὗται δὲν ἀνεκλῶντο ἐπὶ κατόπτρων, δὲν διεθλῶντο διὰ τῶν πρισμάτων καὶ ὅτι ἐξέκένουν τὰ ἡλεκτρισμένα σώματα. Τὰ πειράματα ταῦτα ἠκούσθησαν μετ' ἐκπλήξεως εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ὁ φυσικὸς Ἄγγλος Lord Kelvin ἐπανέλαβεν αὐτὰ μετὰ μεγαλύτερας ἐπιτυχίας καὶ ἕτερος Ἄγγλος οὐτινος τὸ ὄνομα ἔμελλε νὰ καταστῇ διάσημον, ὁ Rutherford, ἀρωσιώθη εἰς ταῦτα. Εἰς τὴν Γαλλίαν ὁμοῦς ὁ ἤδη γνωστὸς φυσικὸς ἐκ τῶν λαμπρῶν του ἐργασιῶν ἐπὶ τοῦ μαγνητισμοῦ, ὁ Κος P. Curie, ἐσκέφθη ὅτι αἱ ιδιότητες αἱ τῶσιν εὐφυῶς ἀνακαλυφθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Becquerel εἰς τὸ Οὐράνιον δὲν ἦσαν ἀποκλειστικαὶ εἰς αὐτό, καὶ ὅτι καὶ ἄλλα σώματα ὄφειλον νὰ ἔχουν εἰς μεγαλύτερον ἢ μικρότερον βαθμὸν αὐτάς.

Ἡ Curie πρὸ ὀλίγου εἶχε νυμφεῦθῃ νεαρὰν καὶ εὐρυστάτην κόρην τὴν Δ^{ρα} Sklodowska, Πολωνίδα τὴν καταγωγῆν, διδάκτορα τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν. Τὴν 12^{ην} Ἀπριλίου 1896 ἡ Κ^α Curie ἀνεγνώρισεν ὅτι τὰ ἄλλα μέταλλον τινός, Φθορίου καλουμένου, ἐξέπεμπον ἀκτίνας διαπερώσας τὰ σώματα. Ὁ Κος καὶ ἡ Κ^α Curie ἐζήτησαν πολλὰ σώματα καὶ ἐζήγαγον τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ σώματα τὰ ἔχοντα τὴν ιδιότητα τοῦ ἐκπέμπειν ἀκτίνας περιέχουν Οὐράνιον ἢ Φθόριον. Ἐρευθῶντες ἀκόμη πολλὰ σώματα ἀνεκάλυψαν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πειραμάτων των, ὅτι μερικὰ δείγματα πισσουρανίτου ἦσαν ἐνεργητικώτερα τοῦ μεταλλικοῦ Οὐρανίου. Συνεπέρανον ὅθεν ὅτι τὸ μέταλλεμα τοῦτο περιείχεν ἴσῃν σώματος ἀγνωστοῦ ἔχοντος μεγάλην δύναμιν ἀκτινοβολίας καὶ ἀπεράσιαν νὰ ζητήσωσι τὸ σῶμα αὐτὸ καὶ

νὰ τὸ ἀπομονώσωσιν, ἐν ἧτο δυνατόν, ὅπερ καὶ κατάρθωσαν θρησμοειδέστατα κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1898.

Πρὶν περιγράψωμεν λεπτομερῶς τὰς ιδιότητάς τοῦ νέου μεταλλοῦ θὰ εἴπωμεν διὰ βραχείων πῶς κατάρθωθη τοῦτο.

Τὸ μέταλλεμα, τὸ ὅποιον δίδει ἀποκλειστικῶς σήμερον τὸ Ράδιον, εἶναι τὸ τοῦ πισσουρανίτου τὸ ὅποιον ἐξάγεται ἐκ τῶν μεταλλείων Joachimsthal ἐν Βοημίᾳ. Ὁ πισσουρανίτης εἶναι μέταλλεμα τοῦ Οὐρανίου, τὸ δὲ Οὐράνιον ἐξάγεται ἐν αὐτῷ τῷ μεταλλεῖῳ καὶ ἐκ τῶν ὑπολοίπων ἐξάγεται τὸ μέταλλον τοῦτο.

Ἡ πρώτη κατεργασία τῶν ὑπολοίπων εἶναι τῷ ὄντι γιγαντιαία, δι' ἣν ὁ Κος καὶ ἡ Κ^α Curie ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποταθῶσιν εἰς τὴν βιομηχανίαν. Χωρὶς νὰ εἰσελθῶμεν εἰς λεπτομερείας, αἰτίνας ἐνδιαφέρουσι μόνον καθηγητὰς χημείας θὰ ἀναφέρωμεν μόνον ὅτι διὰ νὰ κατεργασθῇ 1 τόννος—100 χιλιόγρ.— ὑπολοίπων πισσουρανίτου ἀπαιτοῦνται 5 τόννοι χημικῶν προϊόντων καὶ 50,000 λίτραι ὕδατος πλύσεως.

Μόλις λοιπὸν ἔγιναν κάτοχοι τοῦ νέου μεταλλοῦ ὁ Κος καὶ ἡ Κ^α Curie ἐπηλήθυσαν δι' αὐτοῦ ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε γνωστὰ πειράματα τοῦ Becquerel. Ἐν μόνον ὑπέλειπετο· νὰ ἀποδείξουν ὅτι τὸ Ράδιον ἦτο νέον μέταλλον, ἀπλοῦν, ὅπερ καὶ ἀπεδείχθη ὑπὸ τοῦ σοφοῦ γάλλου φυσικοῦ Demarcay, ὃν ἀτυχῶς πρόωρος θάνατος ἀφῆρπασεν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς Ἐπιστήμης. Ὁ Demarcay διὰ τοῦ φασματοσκοπίου ἀνεκάλυψεν ἀγνωστὰς ραδιώσεις, αἰτίνας ἀπέδειξαν τὸ νέον μέταλλον. Οὐδέμια ἀμφιβολία. Εἶναι σῶμα ἀπλοῦν καὶ προσετέθη εἰς τὸν ἤδη μακροσκελῆ κατάλογον τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν μεταλλῶν. Ἀλλὰ σῶμα ἔχον ιδιότητάς ἀπροσδοκῆτους καὶ ἀνατρέπον τὰς ἐπὶ τῆς ὕλης καὶ ἐνεργείας ἰδέας.

Ἐπιθέσωμεν ἤδη ὅτι εἴμεθα κάτοχοι ἐνός ἑκατοστογράφου Ραδίου καὶ προσπαθήσωμεν νὰ ἀποσπάσωμεν ἀπ' αὐτοῦ τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην πάσας τὰς μυστικὰς ιδιότητάς, ἐξ ὧν γέμει τὸ μυστηριώδες μέταλλον.

Κατ' ἀρχὰς παρατηροῦμεν ὅτι λάμπει εἰς τὸ σκότος ὡς ἡ πυγολαμπίς. Ἀναμφελὲς νὰ ἐπιχειρήσωμεν εἰς αἰθουσαν, ἔνθα ὑπάρχει Ράδιον, πείραμα εὐαίσθητον διὰ στατικὸν ἡλεκτρισμοῦ. Τὰ βοηθητικὰ καὶ ἀναπόσπαστα εἰς τοιαύτας ἐργασίας ἡλεκτροσκόπια ἐκκενοῦνται στιγμιαίως. Ἐγγλείομεν τοῦτο εἰς σωλῆνα μολύβδινον ἵνα ἐξασθενήσωμεν τὰς ἀκτίνας του. Οὐδέν· τὸ ἡλεκτροσκόπιον ἐκκενοῦται καὶ δέον νὰ μεταφέρωμεν ἐκτός τῆς αἰθούσης, μακρὰν τοῦ ὄργανου, τὸ Ράδιον διὰ νὰ ἐκμηδενίσωμεν τὴν ἐνέργειάν του.

Τὸ Ράδιον διὰ τῆς ἀκτινοβολίας του κέκτῃται εἰς μέγαν βαθμὸν φασφορισμὸν καὶ φθορισμὸν.

Ὁ εἰδικὸς χάρτης ὁ χρησιμεύων διὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἀνθρώ-

πίνου σώματος διὰ τῶν ἀκτίνων Χ καθίσταται φωτεινός, ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τεμαχίου Ραδίου τιθεμένου εἰς ἀπόστασιν 2 μέτρων. Ἡ ὕαλος φθορίζει καὶ χρωματίζεται ὀρρὴν ἢ ἰώδης καὶ ὁ φθορισμὸς τῆς ἐλαττοῦται. Ὁ ἀδάμας φασφορίζει ἐπίσης. Δυνάμεθα οὕτω ἐλλείψει ἄλλου μέσου νὰ τὸν διακρίνωμεν εὐκόλως ἐκ τῶν διαφόρων ἀπομιμήσεων.

Πᾶν ἄλλας Ραδίου εἶνε πηγὴ ἐκλύσεως θερμότητος αὐτομάτου καὶ συνεχῶς. Ἡ ἐκλυομένη αὕτη θερμοκρασία ὑψοῖ τὴν θερμοκρασίαν τῶν ἀλάτων κατὰ 3^ο ἄνω τῆς περιβαλλούσης ἀτμοσφαιρας.

Αἱ ἀκτίνες τοῦ Ραδίου ἐξασκοῦν χημικὰς ἐνεργείας ἐπὶ τῶν συναντωμένων σωμάτων. Ἡ ὕαλος καὶ ἡ πορσελίαν λαμβάνουν εἰδικὸν χρωματισμὸν· ἡ ὕαλος καθίσταται τάχιστα, ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς τῆς, ἰώδης, ὀρρὴν, κιτρινὴ ἢ ροαία. Ὁ λευκὸς Φωσφόρος καθίσταται ἐρυθρός, ὁ χάρτης χρωματίζεται, κιτρινίζει, καθίσταται εὐθρυπτος καὶ τέλος διατρύπεται ὑπὸ ἀπειραριθμῶν μικροσκοπικῶν ὀπῶν. Τὸ ὄξυγόνον τῆς ἀτμοσφαιρας μεταβάλλεται εἰς Ὄζον· ἦτοι συμπεκνοῦται καὶ λαμβάνει ιδιότητάς μεγαλειτέρας ὀξειδωτικὰς, καθίσταται δὲ θαυμάσιον ἀντισηπτικόν. Διὰ τοῦ Ὄζοντος δυνάμεθα, ὡς ὁ ἴδιος ὁ Κος Otto ἀπέδειξε, νὰ ἀποστειρώσωμεν τὰ πόσιμα ὕδατα καὶ νὰ καταπολεμήσωμεν τὰς ἐπιδημικὰς ἀσθενείας. Μελανοῦσι τὰ ἄλλα τοῦ ἀργύρου, δηλαδὴ ἐπιδρῶσιν ἐπὶ φωτογραφικῆς πλάκῃς ἧτις ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἔχει στρώμα Βρωμιούχου Ἀργύρου. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ἔχωμεν ραδιογραφίας ὡς διὰ τῶν ἀκτίνων Χ. Τὰ ἦττον ὑπὸ τῶν ἀκτίνων διαπερατὰ σώματα θὰ δάσωσιν τὴν σκιαγραφίαν των ἐπὶ τῶν ληθθησμένων θετικῶν πλάκῶν. Ἴδου μίαν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐνδιαφέρουσα, ὅταν εἰς τὸ μέλλον καταστῇ εὐκόλος ἡ ἐξαγωγή του.

Πράγματι ἵνα διὰ τῶν ἀκτίνων Χ ἀναζητήσωμεν τὰ ἔγνη βλήματος ἐντός τεθραυσμένου μέλου, δέον νὰ διαθέσωμεν συστοιχίαν συμπεκνωτῶν, σωλῆνας Crookes καὶ ἰσχυρὰς μετατροπῆς ἐν ᾧ διὰ ραδιογραφίαν κόκκος μεταλλοῦ ἀρκεῖ. Διάλυσις βρωμιούχου Ραδίου ἀποσυνθέτει τὸ ὕδωρ εἰς τὰ συστατικὰ του ὄξυγόνον καὶ ὕδρογόνον. Εἰς τοῦτο δέον ν' ἀποδοθῶσι δὲ τὰ συμβάντα κατὰ τὰς ἀναζητήσεις καὶ ἐξερευνησεις τοῦ σώματος ὑπὸ τοῦ Κου Curie. Σφαίρα ἰάλινη περιέχουσα ἄλατα Ραδίου διεσπάρθησαν ὑπὸ ἀσθενῆ θέρμανσιν. Τοῦτο πιθανῶς συνέβη ὡς ἐκ τῆς συνεχῶς ἐκλύσεως ἀερίων ὑπὸ τοῦ Ραδίου. Τὰ ἀέρια συμπεκνοῦνται εἰς τοὺς πόρους τοῦ σώματος, θερμαίνοντος δὲ τούτου τὴν σφαίραν ἐκλύονται ταῦτα παράγοντα ἀπότομον πίεσιν ἱκανὴν νὰ προκαλέσῃ ἐκρηξίν τοῦ μικροῦ ἰάλινου δοχείου. Οἱ εὐτυχεῖς λοιπὸν κάτοχοι τοῦ πολυτίμου μεταλλοῦ, ἂς ἀποφεύγουν νὰ διατηροῦν ἐπὶ πολὺ τὸ σῶμα τοῦτο εἰς σωλῆνας κεκλεισμένους.

[Ἔπεται συνέχεια]

Π. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
Σημαιοφόρος τοῦ Βασ. Ναυτικοῦ.

ΠΩΣ ΕΩΡΤΑΖΕΤΟ Η ΚΕ' ΜΑΡΤΙΟΥ.—Ἡ πρωτοβουλία τοῦ κ. Χρ. Ἡλιοπούλου πρώτη στίφει τῶν ἀνδριάντων ἐν ἔτει 1890.

ΕΡΡΙΚΟΥ ΣΙΕΓΓΕΒΙΤΣ

ΑΣ ΤΟΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΩΜΕΝ!

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια από τὸ προηγούμενον)

Ε'

Ὀλονὲν στενωτέρα καθίστατο ἡ φίλια τοῦ Κίνας καὶ τοῦ Τίμωνος. Συνμερίζετο ὁ εἰς τοῦ ἄλλου τὰς ἰδέας πληρέστατα. Ὁ βίος εἶχε ἀκόμη κατὰ τι διὰ τὸν ἀπηρημένο Κίνας. Εἰς τοὺς λόγους τοῦ Τίμωνος εὐρίσκειν ἀνακούφισιν ἴνα. Περισσότερον ἐμελλε νὰ εὐρη εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ Τίμωνος, Ἄντεια. Ἡ φήμη τῆς Ἄντειας δὲν ἦτο μικρο-

Ἡ Ἄντεια

τέρα οὐδὲ τῆς φήμης τοῦ πατρὸς τῆς. Ὅλοι ὅσοι ἐπισκέπτοντο τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς τῆς τὴν ἐθαύμαζον. Ρωμαῖοι, Ἕλληνες φιλόσοφοι καὶ ὄχλος, ὅλοι τὴν ἐλάτρευον. Δὲν ἦτο κλεισμένη εἰς κανένα γυναικω- νίτην ὄψας ἄλλαι γυναῖκες. Ὁ πατὴρ τῆς προσελάθει νὰ μεταγγίσῃ εἰς τὸ πνευμᾶ τῆς ὅλα ὅσα ἐγνώριζεν αὐτὸς. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας ἐδιάβαζε μαζὴ τῆς Ἑλληνικά, Λατινικά καὶ Ἑβραϊκά βιβλία. Ἡ Φύσις τὴν ἐπροίτιζε μὲ ὑπερόχον νοῦν. Ἀνατραφεῖσα ἐν Ἀλεξαν- δρεῖα ἔμαθεν ὅλας τὰς γλώσσας ὅσαι ἐκεῖ ὁμιλοῦντο. Ἦτο πνευματικὴ σύντροφός του. Ἐλάμβανε μέρος εἰς ὅλας τὰς συζητήσεις καὶ τὰ συμ- πόσια ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς τῆς, καὶ ἐν τῷ λαβυρινθίῳ τῶν δυσχερῶν προβλημάτων, ὡς ἄλλη Ἀραδιῶν, ἐγίνωσκε νὰ ἐξήγη ἕκ τῶν δυσκολιῶν τοὺς συζητοῦντας. Ἡ Ἄντεια ἦτο τὸ εἰδωλον τοῦ πατρὸς τῆς. Πρὸς τούτους τὸ θέλητρον τοῦ μυστηρίου καὶ τῆς ἀγιότητος περιέβαλλεν αὐτήν. Εἰς τὰ ὄνειρά τῆς ἔβλεπεν ἀντικείμενα ἀόρατα εἰς τὰ ὄμματα τῶν κοινῶν θνητῶν. Ὁ σοφὸς ἡγάπα αὐτήν ὡς τὴν ἰδίαν ψυχὴν του.

Ὁ Κίνας, ὅτε ἐγνώρισε τὴν Ἄντειαν, ἐνόησε τὴν μελαγχολίαν ἣτις κατεῖχε τὸν πατέρα τῆς. Εἰς τὰ ὄνειρά τῆς ἐνεφανίζοντο ἀπαισία μορ- φαὶ καὶ παράδοξον τι φῶς, τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὴν σημασίαν, ἀγνοοῦσα ἂν ἦτο φῶς τῆς ζωῆς ἢ τοῦ θανάτου. Οἱ Αἰγύπτιοι, οἵτινες ἐπισκέπτοντο τὸν πατέρα τῆς, τὴν ὀνόμαζον Λωτὸν, ἴσως διότι ὁ Λωτὸς ὅστις ἐφίετο παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου ἐλατρευέτο, ἴσως δὲ καὶ διότι ὁ ἴδιος αὐτὴν ἀπαξ ἐλημονέον τὸν κόσμον ὅλον. Ἡ καλλονὴ τῆς ἦτο ἴση πρὸς τὴν σοφίαν τῆς. Ὁ ἥλιος τῆς Αἰγύπτου δὲν ἐξοωμά- τισε μελαγχρινόν τὸ πρόσωπόν τῆς, εἰς δὲ τὰς παρεῖας τῆς ἐφαίνετο ἐγκεχυμένον τὸ ὀδόνον φῶς τῆς Ἡοῦς. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς εἶχον τὸ γαλα- νὸν χροῶμα τοῦ Νείλου καὶ τὸ βλέμμα των εἶχε ἀνεξερεῦνητον βάθος, ὡς ἦσαν ἀνεξερεῦντοι αἱ πηγαὶ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ.

Εἰς τὸν Κίνας συνέβαιναν ὅτι καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Ὅσάκις τὴν ἔβλε- πον, ἠσθάνετο τὴν διάθεσιν νὰ κτίσῃ πρὸς τὴν βοήθειαν ἐν τῷ προ- θαλάμῳ τῆς οἰκίας του καὶ νὰ θυσιάσῃ ἐπ' αὐτοῦ λευκάς περιστεράς. Εἶχε γνωρίσει χιλιάδας γυναικῶν ζανθὰς ἐκ τῶν βορείων καὶ μελαγχροι- νὰς ἐκ τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν, ἀλλ' οὐδέποτε εἶχε ὀνειρευθῆ τοιαῦ- την καλλονήν, οὐδέποτε τοιοῦτον πνεῦμα. Ἐνίστε ὁ Κίνας, ὅστις δὲν ἐπίστευεν εἰς τοὺς θεοὺς, ἐκλίνε νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ Ἄντεια δὲν ἠδύνατο νὰ εἶνε τοῦ Τίμωνος θυγάτηρ, ἀλλ' ἐπρέπε νὰ ἦτο θυγάτηρ θεοῦ τινος, κατὰ τὸ ἥμισυ γυνὴ καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ θεᾶ.

Ἐξῆς τοῦ Κίνας πρὸς τὴν Ἄντειαν ἦτο ἀλόγιστος, ὀρηκτικός, ἀκατάσχετος ἔρωσ, τὸσον διάφορος ὅλων τῶν ἄλλων ἐρώτων ὅς εἶχε πρότερον γνωρίσει καὶ ἀισθανθῆ, ὅσον ἡ Ἄντεια διέφερε πασῶν τῶν ἄλλων γυναικῶν.

Ἡ ψυχὴ του ἐφέρετο πρὸς αὐτὴν διψῶσα τὴν λατρείαν τῆς. Διὰ τὴν ἀποκτίσῃ θὰ ἐδίε τὸ αἷμά του. Καλλιτέρον ἐπαίτης μὲ τὴν Ἄντειαν παρὰ Καίσαρ ἀνεῦ τῆς Ἄντειας.

Ὡς ἀνεμοστρόβιλος συναρπάξων πᾶν τὸ προστυχόν, οὗτο καὶ ὁ ἔρωσ τοῦ Κίνας ἤρπαξε τὴν ψυχὴν του, τὴν καρδίαν του, τὰς ἡμέρας του, τὰς νύκτας του, ἔως ὅτου ἐπὶ τέλος ἤρπαξε καὶ τὴν Ἄντειαν.

— Εὐτυχὴ Κίνας! ἔλεγον οἱ φίλοι του.

— Εὐτυχημένη Κίνας! ἔλεγε καὶ οὗτος πρὸς ἑαυτὸν ὅτε ἐννυμφεῦθησαν ἐπὶ τέλος, ὅτε τὰ θεῖα χεῖλη τῆς ἐπρόφερον τοὺς θεοὺς λόγους:

— Ὅσον εἶσαι σὺ Γαίε, ἐκεῖ εἶμαι καὶ ἐγὼ, ἡ Γαία.

Ἔπειτα τῷ ἐφάνη ὅτι ἡ εὐτυχία του θὰ ἦτο, ὡς ὁ ὠκεανός, ἀνεξάν- τλητος, ἀπεριόριστος.

Παρήλθεν ἐν ἔτος. Ὁ Κίνας ἐλάτρευε τὴν γυναῖκά του ὡς θεάν. Τὴν ἡγάπα καὶ τὴν ἐφύλαττεν ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ. Ἦτο ζωὴ, ἀγάπη, σοφία, ἀλλ' ὁ Κίνας παραβάλλον τὴν εὐτυχίαν του πρὸς τὸν ὠκεανόν, ἐλησμόνησεν ὅτι τὴν πλημμυρίδα διαδέχεται ἡ ἀμπωτις. Μετὰ ἐν ἔτος ἡ Ἄντεια κατενόησε τὸ ἄνηλεός, ἀγνώστου νοσήματος. Τὰ ὄνειρά τῆς ἦσαν φρικώδεις ὄπτασιαι, αἵτινες ὑπέσκαττον τὴν ζωὴν τῆς. Τὸ ροδιῶν φῶς τῆς Ἡοῦς ἐσβέσθη ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς, καὶ ἀρῆκε μόνον τὴν διαφάνειαν τοῦ μαργαρίτου. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐβυθίσθησαν εἰς τὰς κόγχας των καὶ ὁ ροδόχρους Λωτὸς ἐγένετο ὀλονὲν ὠχρότερος, μέχρις οὐ προσέλαβε τὴν πελιδνότητα τοῦ θανάτου. Ὑπερ τὴν οἰκίαν τοῦ Κίνας περιτίπταντο ἀπαισία ὄνεα, προσηγγέλοντα θάνατον. Ὀλονὲν φρι- κωδέστερα ἐγίνοντο αἱ ὄπτασιαι τῆς Ἄντειας. Ὅταν περὶ τὴν μεσημ- βρίαν αἱ λευκαὶ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἐλθόν τὸν κόσμον καὶ ἡ πόλις ἐβυ- θίζετο εἰς σιγήν, ἡ Ἄντεια ἤκουε περὶ τῆς μυστηριώδους βηματισμοῦ ἀοράτων ὄντων, μακρὰν δὲ εἰς τὸ βάθος τοῦ λαμπυρίζοντος αἰθέρου διέ- κρινε κινεῖσθαι πτωματώδη μορφήν ἀπαισίας ἀνετίθεισας καὶ προσκα- λούσας αὐτὴν νὰ προσέλθῃ. Τότε ἡ Ἄντεια ἔτρεχε καθ' ὅλα τῆς τὰ μέλη καὶ ψυχρὸς ἰδρὸς περιέλουεν αὐτήν. Τότε ἡ λατρευτὴ θεὰ τοῦ Κίνας μετε- βάλλετο εἰς ἔντρομον παιδίον κατειλημμένον ὑπὸ φρίκης. Καὶ ἤρπαξεν ἡ δυστυχὴς τὸν τρέχοντῶν τοῦ Κίνας καὶ περιέσφιγγεν αὐτόν, κινουσα τὰ πελιδνά τῆς χεῖλη καὶ φωνάζουσα:

— Σωσέ με, Γαίε, σώσε με!

Ὁ Γαῖος διὰ τὴν σώσῃ ἦτο πρόθυμος νὰ πολεμήσῃ μὲ ὅλα τὰ δαιμόνια τῆς κολάσεως, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπε περὶ τοῦ οὐτε δαίμονας οὔτε ἀνθρώπους κατὰ τὴν μεσημβρίαν. Ἡ λευκὴ λαμπρότης τοῦ ἡλίου ἐκά-

— Εὐτυχὴ Κίνας!

λυπτε τὴν πόλιν, καὶ ἡ θάλασσα ἐφαίνετο θερμοαιμένη ὑπ' αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ φρικαλέᾳ σιγῇ τῆς μεσημβρινῆς ὥρας ἠκούοντο μόνον οἱ ἀπαι- σιοὶ κρογμοὶ τῶν δυσωίων ὀρνέων. Ὅσημέραι πυκνότερα ἤρχοντο αἱ τρομακτικαὶ αὐταὶ ὄπτασιαι μέχρις οὐ ἡ ὥρα τῆς μεσημβρίας ἐγένεεν ἡ σταθερὰ ὥρα τῆς ἐλεύσεώς των. Καὶ κατεδίδωκον τὴν Ἄντειαν αἱ ὄπτασιαι αὐταὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς καὶ παν- ταχοῦ ὀπουδήποτε κατέφευγεν.

Ὁ Κίνας, ἀκολουθῶν τὴν συμβουλὴν τῶν ἱατρῶν, ἐκάλεσεν Αἰγυ-

ΛΙΠΟ ΠΙΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΛΙΓ' ὌΛΑ

Η ΕΙΚΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΨΑΡΩΝ

22 Ιουνίου 1824.

Ὁ ἥλιος ἔδυε. Γύρω ὁ ἐχθρικός στόλος, ἡ ἀμάδα τοῦ Καπε- τάν Πασσᾶ, διέτρηε στενωτάτον ἀποκλεισμόν. Δάσος δολοκλήρον ἀπὸ ἰστούς. Τὸ Φτελιό, προμαχῶν κρατερὸς τῶν Ψαρῶν, εἶχε πέσει. Τὸ Λασκαλειό, προμαχῶν ὀγχρὸς, εἶχε ἀνατιναχθεῖ εἰς τὸν ἀέρα ὑπὸ Ψαριανῶν. Ὁ Κανάτος ἐπίσης. Μάτην ὁ Καπετάν Πασσᾶς ἔστειλε πρεσβείας εἰς τοὺς ἀποκελεισμένους ἐν τῷ φρουρίῳ νὰ παραδοθῶσι, καὶ ἡπεῖλει ἐξολόθρευσιν. Ὁ κυριάρχος δεσπότης του εἶχεν ἐξαλείφει διὰ τοῦ ὄνυχος ἐκ τοῦ χάρτου τὴν νάνον νηίδα καὶ τοῦ ἐξήτησε χάριτη μὴ ἀναγραφόντα αὐτήν.

Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος δὲν ἐφαίνετο σπεύδων εἰς βοήθειαν. Οὐδαμοῦ ἐλίπς. Ἡδη ὄρδοι ἀγρία εἶχον ἀποβασθεῖ εἰς τὴν νήσον καὶ εἰδῆσαν καὶ ἐπυρόλουν τὰς ἀσπίλους φολεὰς τῶν λέντων καὶ ἐσφάζον καὶ ἐξηνδραποδίζον. Ὅσοι ἐπρόφθανον ἐσπευδον πρὸς τὸ Παλρόκατρο. Καὶ ὅταν οἱ ἐν τῷ φρουρίῳ μετὰ τῶν γυναιοπαίδων ἐγκλιστοι εἶδον ὅτι ἀπόλωτο πᾶσα ἐλίπς ἀπεφάσιον νὰ θέσουν πῦρ εἰς τὴν περι- ταποθήκη.

Κάτω ἡ γῆ των, ἡ πατρίς των, παρεδίδοτο εἰς πῦρ καὶ εἰς σίδηρον καὶ αἱ γυναῖκες των, τὰ παιδιά των, διέτρεχον τὸν ἔσχατον κίνδυνον τῆς ἀτιμώσεως. «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος» εἶχον ἐπιγράψει εἰς τὴν σημαίαν των. Ἐλευθερίαν δὲν ἤλπίζον.

— Τί μάς μένει πλέον; ἠρώτησαν οἱ δημογέροντες.

— Θάνατος! ἀνέκραξαν ὄλοι γυναῖκες, παιδιά, γέροντες.

Ὁ Ἀντώνιος Βρατσάνος τότε ἐλαβε πυρσόν, ἐπεκατέσθη τὴν ἀντι- ληννιν τοῦ Ὑψίστου, καὶ κυκλοῦμενος παρ' ὄλων ἀπεκάλυψε τεράστιον πῖθον πυρτίδος. Βαθεῖα σιγὴ ἐπεκράτει. Ἀπὸ κάτω ἠκούετο ὁ τριγμός τῶν καομένων οἰκίων καὶ αἱ οἰμογὰ τῶν σφαζομένων καὶ αἱ λαγαὶ τῶν ἀγρίων ὀρδῶν καὶ πυρόβουλοιο ἀραιοὶ τῶν ἐδῶ κα' ἐκεῖ ἀπεγνο- σμένου ἀμνομένων καὶ ἀνέθροσκων ὁ καπνός, μαῦρος, πυκνός.

Καὶ ἔξαφνα ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ φρούριον ἀκούεται ὁ ἐχθρὸς καὶ οἱ ἐγκλιστοι βλέπουν τὸ ἀπαισιον ὕψωμα μὲ τὴν ἡμισέληνον ριπίζομε- νον. Ἀπὸ τὸ ἱερόν τότε τοῦ ναύκου τοῦ φρουρίου—τοῦ Ἀη Γιάννη— ἐπιφαίνεται ὁ παπᾶ Σιδέρης, ἀναβλέπων πρὸς τὰ ὕψη, εἰς μίαν μυστικὴν κατάνυξιν βυθισμένος. Ὅλοι γονατίζουν ἀλλολοσασταζόμενοι καὶ ὁ Βρατσάνος ὄρθιος περὶ τὸν δαυλὸν εἰς τὴν πυρτίδα.

Καὶ μὲ τὴν δύσαν τοῦ ἄστρου τῆς ἡμέρας ἔδυσε ἡ νηὶς τῶν Γιγάν- των. Ἐκεῖ μέσα ἐτάφησαν ὁ Δημήτριος Κοτζιάς, ὁ Ἄνδρέας Μοναρχι- δης, ὁ Ἀλέξανδρος Μαμουῆς, ὁ Ἀντώνιος Βρατσάνος καὶ ἡ μήτηρ του Μαρία Βρατσάνου, ὅλοι πρόκοιτοί τῆς νήσου, πλοίαρχοι, ὁ ἱερεὺς Ἰωάννης Σιδέρης, καὶ οἱ νεοὶ πλοίαρχοι Σκανδάλης, Καλάρης, Νικο- λάρας, ὁ Διακογιάνης, καὶ πολλοὶ ἄλλοι γενναῖοι θαλασσοῖτι.

Η ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΣ ΜΑΣ

Νεαρὰ καὶ συμπαθεστάτη, ἡ Δεῦ Χρηστίνῃ Ἰωαννίδου, ἐμφανίζεται εἰς τὸν καλλιτεχνικὸν μας ὄριζοντα. Καλλιτέχνης εἰς τὴν πρώτῃν γραμμὴν. Διπλωματοῦχος τοῦ Ὁρειοῦ ἀπὸ διετίας, λαβοῦσα καὶ

ΧΡΗΣΤΙΝΑ ἸΩΑΝΝΙΔΟΥ

ἀργυροῦν μετάλλιον. Εἰς τὴν τελευταίαν ὑπὲρ τῆς «Πολυκλιτικῆς», τῆς ὑπὸ τὴν Προστασίαν τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Ἑλένης, δοθεῖσαν ἐν τῷ «Παρνασσῶ» συναυλίᾳ ἢ δοκιμωτῇ κλειδοκυμβαλί- στρια εἴλκυσε τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἐπιλέκτου κόσμου. Βύρρατον ἀνοίγει- ται τὸ μέλλον εἰς τὴν συμπαθεῖ καλλιτέχνιδά καὶ ἡ «Εἰκονογραφημένη» σπεύδει νὰ συμμερισθῇ τὴν χάριν τῆς σεβαστῆς οικογενείας τῆς.

πτίους καὶ Βεδουίνους, ἵνα διὰ τῶν ἰσχυρῶν ἦσαν τῶν τυμπάνων καὶ τῶν αὐλῶν καταπνέξωσι τὸν θόρυβον τῶν ἀοράτων ὄντων, ἀλλ' ἡ Ἄντεια ἤκουε τὰ βήματά των μεθ' ὅλα τὰ τύπανα καὶ μεθ' ὅλους τοὺς αὐλοὺς, διακρίνουσα αὐτὰ ἐν μέσῳ τοῦ ἰσχυροτέρου θορύβου. Μόλις ὁ ἥλιος ὕψοιτο ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἡ σκιά ἐνδὸς ἀνδρὸς νὰ ρίπτεται παρὰ τοὺς πόδας του, ὡς ἐσθῆς κρεμαμένη ἀπὸ τῶν ὤμων

... Ἐβλεπε προφητικὰς ὄπτασιαις καὶ ἀντικείμενα ἀόρατα διὰ τὰ βέβηλα βλέμματα τῶν θνητῶν.

του, ἀμέσως τότε εἰς τὸν κραδινομένο αἰθέρα, ἐκεῖ μακρὰν, ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος, ἐνεφανίζετο ἡ πτωματώδης μορφή κυττάζουσα μὲ ὑελώδεις ὀφθαλμοὺς τὴν Ἄντειαν καὶ νεύουσα αὐτῇ ὅπως προσέλθῃ.

Ἐνίστε ἔβλεπεν ἡ Ἄντεια τὰς σιαγόνας τῆς μορφῆς κινουμένης ἐλα- φρῶς. Ἄλλοτε διέκρινε βδελυρὰ ζωῖφια καταπίπτοντα ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ πτώματος καὶ προσέρχοντα πρὸς ἑαυτήν. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐξέφρα- ζον ὄλην τὴν φρίκην ἣτις κατεῖχε τὴν ταλαιπωρον ψυχὴν τῆς, καὶ ἡ ζωὴ κατέστη ἐπὶ τέλος δι' αὐτὴν φοβερωτάτη βάσανος, τὸσον ἀνυπόφορος, ὥστε ἡ δυστυχὴς Ἄντεια καθικέτευε τὸν Κίνας νὰ κρατήσῃ τὸ ξίφος του ἀκίνητον διὰ νὰ ριφθῇ ἐπάνω του νὰ φονεῖθῃ, ἢ ἂν ἐπρότιμα, νὰ τῇ δώσῃ δηλητήριον. Ἄλλ' ὁ Κίνας μὲ τὸ ξίφος του εὐχαρίστως θὰ ἐσφάζεν ἑαυτὸν πρὸς χάριν τῆς, ἀλλ' αὐτὴν νὰ θανατώσῃ τῷ ἦτο ἀδύνατον. Ὅταν ἐσυλλογίζετο τὴν λατρευτὴν ἐκείνην κεφαλὴν ἀνεῦ ζωῆς, τοὺς ὠραίους ἐκείνους ὀφθαλμοὺς ἐσβεσμένους διὰ παντός, τὰ στήθη ἐκεῖνα σχισμένα διὰ τοῦ ξίφους του, ἠσθάνετο ὅτι θὰ παρεφρό- νει πρὶν ἢ δυνηθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παρακλήσιν τῆς.

Μέγας τις ἱατρὸς τῷ εἶπεν ὅτι ἐμφανίζεται εἰς τὴν Ἄντειαν ἡ Ἐκάτη μὲ τὴν ἀκολουθίαν τῆς. Ὁ ἱατρὸς τὸν ἀπῆλασε λέγων ὅτι ὁ ἴδιος τὴν Ἐκάτην πρέπει ἐξ ἄπαντος ν' ἀποθάνῃ. Ὁ Κίνας, ὄστις πρότερον περιεγέλα τὴν εἰς τοὺς θεοὺς πίστιν, τώρα ἐθυσίασεν εἰς τὴν Ἐκάτην μίαν ἐκατόμβην. Ἄλλ' ἡ θυσία του αὐτῆ δὲν ὀφέλησε καθόλου, διότι τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἡ ὄπτασιαι τῆς Ἄντειας ἦτον ἐτι φρικωδέστερα ἢ πρότερον. Ἡ δυστυχὴς ἐκάλυπτε τὸ πρόσωπόν τῆς διὰ νὰ μὴ βλέπῃ, ἀλλ' ἔβλεπε τὴν πτωματώδη μορφήν διὰ μέσου καὶ τοῦ χονδροτέρου κα- λύμματος. Καὶ ὅταν ἀκόμη ἐκλείετο εἰς σκοτεινὸν δομάτιον, ἡ μορφή ἐφαίνετο εἰς τὸν τοῖχον φωτεινὴ. Τὸ ἐσπέρας ἦτο ἀπηλλαγμένη τῶν φοβερῶν ὄπτωσιν. Καὶ τότε ἐβυθίζετο εἰς ἕκταν τὸσον βαθὴν ὥστε ὁ Κίνας καὶ ὁ Τίμων πολλάκις ἐφοβήθησαν μήπως δὲν ἐξυπνήσῃ πλέον. Ἐξηγνέλιετο ὀλονὲν. Δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ βαδίσῃ χωρὶς νὰ ὑποστηρίξῃ- ται. Ἦναγκάζοντο νὰ τὴν περιφέρουν ἐντὸς φουριῶν.

Τότε ὁ Κίνας κατελήφθη πάλιν ὑπὸ τῆς στενοχωρίας καὶ δυσθυμίας, ὑφ' ἣς κατεῖχετο πρότερον, πρὸ τοῦ γάμου του. Ἐφοβεῖτο μήπως ἀπο- θάνῃ ἡ σύζυγός του, καὶ μία νοσηρὰ ἰδέα ἐκόλλησεν εἰς τὸν νοῦν του, ὅτι ἡ νόσος τῆς Ἄντειας προήρχετο, Κύριος οἶδε, κατὰ ποῖον μυστη- ριῶδη τρόπον ἐκ τῆς ἰδικῆς του ψυχμῆς νόσου, ἀπὸ τῆς ὁποίας εἶχεν ἀπαλλαγθῆ πρὸς καιρὸν. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ Ἄντεια ἐφθινε καὶ ἐμαραίνετο ὡς ἄνθος, εἰς τοῦ ὁποίου τὸν κάλυμα εἶνε κεκρυμμένη δηλητηριώδης ἀράχνη. Ὁ Κίνας ἐν τῇ ἀπογνώσει του τὰ πάντα ἐδοκίμαζεν ὅπως τὴν σώσῃ. Τὴν μετέφερεν εἰς τὴν Μέμφειδα καὶ ἀρού ἡ ἀλλαγὴ τοῦ τόπου οὐδαμῶς ὀφέλησε, τὴν ἐπανεφέρεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὴν περιέ- βαλε μὲ μάντιες καὶ μάγους, τῶν ὁποίων τὰ ἀνασινθῶς ἀπατηλὰ θαύ- ματα πιστεύονται ὑπὸ τοῦ ὄχλου. Ἄλλὰ τὰ πάντα ἀπέβανον μάταια. Τὰ πάντα ἐδοκιμάσθησαν καὶ τὰ πάντα ἀπέτυχον. [Ἐπειτα συνέχεια]

ΜΕ ΑΝΘΗ ΚΑΙ ΕΥΧΑΣ

Σεμνής και λατρευτής των Ἀθηνῶν κόρης, τῆς Δ^{ος} Γ. Κοτζίε, τοῦ γνωστοῦ καὶ ἀγαπητοῦ μεγαλεμπόρου θυγατρὸς, ἀγγέλλονται οἱ ἀρραβῶνες ἐκ Τεργέστης μετὰ τοῦ ἐκεῖ ἐγκατεστημένου ὁμογενοῦς κ. Ἰω. Χ. Σοφριανοπούλου. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» φαίνεται μὲ ἀνθή ἐσρινὰ καὶ ὀλοθέριμους εὐχὰς τοὺς μνηστευθέντας καὶ σπεύδει νὰ μοιράσῃ μαζῆ μὲ τοὺς καλοὺς γονεῖς τῶν τῆν ἄμετρον χαρὰν τῶν.

✽

ΤΡΕΛΛΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

«Σκοπὸς τοῦ ζῆν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ στόμαχος κι' ἡ τσέπη,
καὶ μὴν ἀκοῦτε τὰ μωρὰ τῶν φιλοσόφων ἔτη.
Κι' ὅποιος σὰν τὸν Δημόκιον πιστεύει μὲ ἀρέλειαν
πῶς γὰ νὰ μάθῃ μοναχὰ μακρὰν ὁδὸν πορεύεται,
χωρὶς ἢ τσέπη του μικρὰν νὰ λάβῃ κἄν ὀφέλειαν
εἶναι τρελλὸς γιὰ δέσιμο κ' ἄς πάη νὰ κουρεύεται.

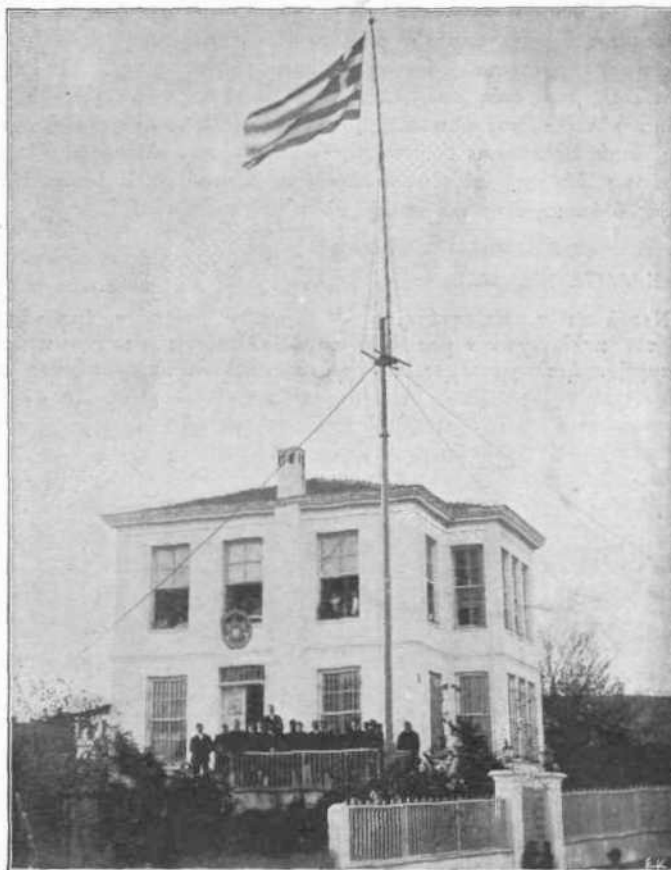
ΜΑΝΝΗΣ

✽

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΤΕΛΕΤΗ

Εἰς τὴν Σαμφουῖντα τὴν παραπόντιον δὲν ὑπῆρχε ἑλληνικὸν προξενεῖον. Εἶχε καταργηθῆ πρὸ δεκαπενταετίας. Πρὸ ἔτους ὅμως ἡ κυβερνήσις Θεοτόκη τὸ ἐσύστησεν ἐν νέου καὶ τὴν διεύθυνσιν του ἀνέλαβεν ὁ κ. Μ. Συνέσιος, ἀπὸ τοὺς καλλιτέ-
ρους προξενικοὺς ὑπαλλήλους μας, πρῶτον διερμηνεὺς παρὰ τῷ Γενικῷ Προξενεῖῳ Σμύρνης, προχθεῖς ἐπαξίως τῆς ἰκανότητός του εἰς Ὑποπρόξενον.

Δὲν περιγράφεται ἡ χαρὰ τῶν Σαμφουντιῶν καὶ Κερασσυντιῶν, καὶ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ὁ κ. Συνέσιος μεταβὰς ἐκεῖ ὕψωσε μετὰ τόσα ἔτη τὴν σημαίαν μας διὰ πρώτην φοράν, ἦτο δι' αὐτοὺς ἡμέρα πανηγύρεως ἀληθοῦς. Συνκεντρώθησαν ὅλοι οἱ ὁμογενεῖς εἰς τὸ Προξενικὸν κατάστημα ὅπου ἐψάλλη ὑπὸ τοῦ Σ. Μητροπολίτου ὁ ἀγιασμὸς καὶ μέσα εἰς τὴν ἀνυ-

πόριτον ἐκείνην καὶ ἀπλετον χαρὰν ὁ κ. Συνέσιος μὲ μίαν ὥραιαν προσφώνησιν τοὺς ἔκαμε νὰ θαυμάσουν. Καὶ ποιήματα ἀπηγγέλησαν καὶ ἄλλοι λόγοι ἐξεφωνήθησαν καὶ φρενιτὶς ἰσρὰ κατέλαβε πάντας ὅταν ὁ κ. Συνέσιος ἰδιοχείρως, εὐλογοῦντος

τοῦ Σ. Ἱεράρχου, ἐπῆρον εἰς τὸν ὑπερύψηλον ἱστὸν τῆς πτυ-
χουμένην καὶ ριπιζομένην τὴν γαλανόλευκον ὀθόνην. Αὐτὴν
τὴν ἱερὰν στιγμὴν παριστάνει ἡ εἰκὼν μας.

ΜΑΡΙΑ ΓΡ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΟΥ

(Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ μνημοσίου της)

Περιστεράκια ποῦ ἀφῆδες καὶ ποιὸς νὰ τὰ κυττόξῃ!
Παρακαλῶ τὸν ἴσκιό σου ναρθῆ νὰ σιάξῃ
τὰ ὀλόξανθα χερουθικά μαλλιά καὶ στὸ βιβλίό
νὰ τὰ διαβάσῃ τὰ σκυφτὰ παιδιὰ, γλυκομιλοῦσα

Μάννα, Ἐπιστήμη, Μοῦσα.

Γιατί μέσ' τὰ παιχνίδια τῶν, στὰ κελαϊδίσματά τῶν
πολὺ βαρεῖα καὶ δύσκολα κινουῦνται τὰ φτερά τῶν
κι' ἀπόταν ἐξεκίνησες, κυρά, νὰ πᾶς στὰ ξένα,
σαλεύουν μέσ' τὴν τρομερὴ ἡδύχια βυθισμένα.
Δὲν ἔχουν τίποτα στὸ νοῦ, μὰ στὴν ψυχὴ ἔχουν σκέψη...
Ταξειδεμένη! Δὲ μπορεῖ τὸ ψέμα νὰ πλανέψῃ
μῆτε τὸν πόνο τῶν μικρῶν παιδιῶν ποῦ σὲ ζητοῦνε.
Ἀπάνω ἀπ' τὰ μαλλάκια τῶν τὸ σύννεφο τῆς λύπης
περνάει κι' ἐκεῖνα στέκονται συλλογισμένα. Ἀκοῦνε
ποῦ τῶν ἀψύχων ἡ σιωπὴ μιλεῖ καὶ λέει πῶς λείπεις.

Ζ. Α. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

✽

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΜΟΔΑΣ

Πρέπει νὰ σημειωθῆ καὶ τοῦτο ὡς ἐπιτυχία τῆς «Εἰκονογραφη-
μένης». Καλὸς φίλος της, ὁ κ. Ι. Ψαρρᾶς, ὁ ἕτερος τῶν ἀδελφῶν τοῦ
γνωστοῦ καταστήματος τῆς ὁδοῦ Ἐρμού, μεταβὰς εἰς Εὐρώπην
χάριν νέων προμηθειῶν ἀνέλαβεν εὐγενέστατα κατὰ παράκλησίν μας,
νὰ τηρήσῃ ἐνημέρους τὰς ἀναγνωστρίδας τῆς «Εἰκονογραφημένης»
περὶ τῆς τελευταίας μόδας. Καὶ μᾶς γράφει τὰ ἑξῆς:

Παρίσι 17 Μαρτίου 1905

Σὰς πέμπω σήμερον σημειώσεις ἀπὸ τὰ τελευταῖα φιγουρίνια φο-
ρεμάτων, τὰ ὅποια δὲν ἐκυκλοφόρησαν ἀκόμη. Τὸ χρῶμα ὅπερ θὰ
κυριαρχήσῃ ἐφέτος καὶ ἐπὶ τῶν φορεμάτων Demi saison καὶ ἐπὶ
τῶν τοῦ ἔαρος θὰ εἶναι τὸ Λευκὸν καὶ εἰς γῆν λευκὴν τὰ μικρὰ καρ-
ρεδάκια γκρι καὶ μαύρα.

Ἐφάσματα δὲ καὶ ἐφέτος θὰ ἐξακολουθήσουν τὰ ἴδια ὡς πέρυσιν,
ἦτοι τὰ Αἰολιῶν καὶ βουὰλ μὲ μικρὰς παραλλαγὰς κατὰ τὴν ὕφανσιν.
Τὸ Λευκὸν μεγαλειότερον ἀκόμη ρόλον θὰ παίξῃ εἰς τὰ λινὰ ἄτινα
πολὺ θὰ φορεθῶσι καὶ μάλιστα κεντημένα, καὶ εἰς τὰ βαμβακερὰ τὰ
διαφανῆ Μούλ πλουμιστά.

Ἴδου ἐν ὀλίγοις ὅ, τι κοσιάζεται διὰ τὰς κομψὰς ἀναγνωστρίδας σας.

Ι. ΨΑΡΡΑΣ